

Naročajte „GLAS“ - zbirajte nove naročnike

NAGRADA ZA VSAKEGA NAROČNIKA — NAROČNIKI »GLASA« DOBIJO IZVOD LISTA PO 21 DIN — VE-LIKO NAGRADNO ŽREBANJE ZA STARE IN NOVE NAROČNIKE — ZA MILIJON DINARJEV NAGRAD

LETO XVII. — Številka 90

Ustanovitelj: občinski odbori SZDL Je senice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin. — Izdaja časopisno pod-
jetje »Gorenjski tisk« — Glavni in odgovorni urednik SLAVKO BEZNIK

GLAS

KRANJ, sobota, 20. 11. 1963
CENA 40 DIN

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik;
Od 1. januarja 1958 kot poltednik;
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko;
Od 1. januarja 1964 kot poltednik;
in sicer ob sredo in soboto

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

TIHI ODPOR Brezbrižnost ali neenotnost?

Odbornikom škofjeloške občine so predložili gradivo, v katerem omenjajo nepravilno vmešavanje politične organizacije v urbanistično-gradbene zadeve. V Kranju je bilo pred časom precej ugibanj, ali je bila pismena pobuda političnih organizacij o kadrovskih spremembah v tovarni Iskra pravilna ali ne. Nekaj podobnih primerov z manjšim odmevom v javnosti je bilo tudi med nekaterimi kolektivi radovljiske in jeseniške občine.

Pri tem ne gre za to, kdo ima prav in kdo nima. Gre za oblike dela družbenih in političnih organizacij v našem družbenem sistemu. Neizpodbitno je, da te organizacije imajo in morajo imeti odločilno vlogo pri usmerjanju naprednih težnj, da preko svojega članstva ocenjujejo glavna gibanja, da izoblikujejo stališča, ki jih zatem uveljavljajo prek samoupravnih organov. itd. Vendar to le kot posamezniki, kot člani samoupravnih organov, z metodami prepričevanja. Vsak nastop kot organizacija, v pisni obliki, še posebno kadar gre za konkretne organizacijske in vodstvene probleme, pa navadno samo zmaliči še tako dober namen.

Priznati je treba, da osnovni namen v vseh poznanih primerih ni bil slab. Toda nepravilen postopek je izmaličil pozitivne težnje in (vsaj v nekaj primerih) rodil pri ustreznih službah in samoupravnih organih tihi odpor. To pa je glavna slabost teh pojavov, ki jih je treba odklanjati. Res je, da so take oblike »vmešavanja« navrgle razne slabosti strokovnih služb in organov, ki niso pravilno in pravočasno opravljali svojih dolžnosti s poslušom za potrebe in razmere. Vendar vse to ne opravičuje takih oblik, ki niso v skladu z našim sistemom.

K. Makuc

Miljarda za bolnišnice

Bolnišnice zadržujejo bolnike

Skupščine komunalnih skupnosti socialnega zavarovanja so se letos znašle pred zahtevnim vprašanjem: kako z manj denarja zadostiti večjim pravicam zavarovancev in povišanim stroškom za zdravstvene usluge.

Kot je znano, so se dohodki skladov zdravstvenega zavarovanja z novo osem procentno stopnjo dokaj zmanjšali, osebni dohodki pa ne rastejo tako kot je bilo predvideno. Šele v zadnjih dveh mesecih bo predvidoma doseženo 15-procentno povišanje, kakršnega so predvidevale za vseh 5 mesecev po gospodarskih spremembah.

Med komunalnimi skupnostmi socialnega zavarovanja, ki so imele ob koncu tretletja večje primanjkljaje, se je prvič uvrstila tudi komunalna skupnost socialnega zavarovanja Kranj. Na minulem zasedanju skupščine te skupnosti so navajali več vzrokov za to. Največ so govorili o zdravljenju v bolnišnicah. Letos so za ta namen predvideli za eno tretjino več sredstev kot lani, a tudi to ne bo zadostovalo in bodo za bolnišnice predvidoma porabili več kot milijardo dinarjev. Člani skupščine so menili, da je glavni vzrok temu

v samem financiranju bolnišnic, ki so naravnost stimulirani (nadaljevanje na 2. strani)

Kdo je odgovoren, da je kroparsko-dobravsko območje dva meseca po katastrofalni poplavi še vedno brez cestne povezave s svetom

Sneg je zamedel cesti preko Češnice in Jamnika, ki vodita v odrezano področje na desnem bregu Save v radovljiski občini. Zato pozimi ne bo mogoč promet niti z osebnimi, niti s tovornimi avtomobili. Edina cestna zveza s svetom je ostala preko mosta v Otočah, edina pot, po kateri lahko pripelje tudi na desni breg Save tovorni avtomobil s hrano za prebivalce, ali z reprodukcijskim materialom za tovarne. Edina pot, po kateri lahko v nujnem primeru pripelje tudi rešilni ali gasilski avto.

Ali je skupnost dovolj poskrbela za to, da bo ta edina zveza tudi sposobna za promet ob vsakem času? Na žalost, ne. V Otočah, na desnem bregu Save, cesta preneha. Preko Zaloš do Podnarta vodi le neutrjen kolovoz, po katerem se težko prebijajo vozila v suhem vremenu, kaj

šele v dežju in snegu. V lepem sončnem oktobru je bil primeren čas, da bi 2 km poti lahko razširili, utrdili cestišče in s tem omogočili tudi zimsko vzdrževanje ceste.

Komunalno podjetje Radovljica je pokazalo veliko pripravljenost in pričelo z deli, vendar so sedaj, sredi poti dela prekinjena. Nikogar ni, ki bi plačal že opravljeno delo in zagotovil sredstva tudi za dokončanje.

- Sestanka, ki ga je sklicala občina, da bi rešili vprašanje financiranja, se ni udeležil nihče od predstavnikov vabljenih gospodarskih organizacij. Ali res ni interesa in razumevanja pri Kemični tovarni Podnart, v Plamenu, Iskri, LIP Bled in drugih organizacijah, ki so, ali imajo svoje obrate na tem področju? Tega verjetno ne bi mogli trditi, saj so njihovi kolektivi že pred tem obljubili znatne prispevke za gradnjo mostu v Podnartu. Morda je krivda le v slabi organizaciji in neenotnosti stališč odgovornih ljudi o tem, kaj je najprej in najbolj potrebno storiti.

MIK

ZMAGA V KROPI

Kropa, 19. novembra — Kolektiv tovarne Plamen se pripravlja na pomembno delovno zmago, ki jo bodo dosegli jutri, v soboto, 20. novembra. Dosegli bodo namreč letošnji plan proizvodnje po količini. Še pomembnejše je, da bodo ob tem proslavljali prekoračenje dohodka za 5 odstotkov z doseženo prodajo izdelkov v vrednosti 2.630.000.000 dinarjev, izvoz pa so v tem času presegle za 56 odstotkov.

To je pomemben uspeh tega kolektiva v počastitev letošnje 70-letnice obstoja podjetja.

C. R.

Letošnji sneg je spravil na dan sanke in že tudi smučke. Mislil ljubiteljev zimskega športa uhajajo na Zelenico, Spanov vrh, na Vogel in druga smučišča, ki so jih jeklene vrvi zadnja leta približale dolini. Na Voglu (naša slika) se mrzlično pripravljajo na letošnjo sezono. Žičnica bo po 14-dnevnem remontu predvideno stekla že v nedeljo. Tudi notranja dela v novem hotelu hitro napredujejo. Čeprav je težko ocenjevati, ali bo vse gotovo 29. novembra ali ne, lahko trdimo, da bo ta objekt služil svojemu namenu še to zimsko sezono.

Človek in dinar

Gre zlasti za malice, prevoze na delo in podobno. Vsa leta smo s številkami dokazovali, kako s tem pomagamo delavcu k večji produktivnosti, kako zmanjšujemo izdatke za bolezni in podobno. Zdaj pa smo kar čez noč vse to odvrgli in skušamo dokazovati nasprotno. Zdi se, da ob vseh teh premikih z reformo dostikrat gledamo samo trenutne učinke in dinar ter ob tem pozabljamo na prihodnost in na človeka, kateremu je vse namenjeno.

Tako je dejala ena izmed udeleženk na nedavnem posvetovanju komunistov iz kranjskih industrijskih kolektivov. In ta pripomba, čeprav o njej na posvetu nihče več ni razglabljal, vendar vzbuja pozornost. V praktičnem izvajanju določenih načel dostikrat padamo v skrajnosti. V mnogih delovnih kolektivih, ki bi morali biti nosilci zastavljene politike, pa celo v posameznih občinah, so ob današnjih razmerah zelo na hitro spremenili stališča. Sem sodi štipendiranje in strokovno izpopolnjevanje kadra, skrb za otroško varstvo, zdravstveno zaščito zaposlenih pa vse do malic in prevozov.

O takih primerih zaletavosti so že opozarjali sami ljudje iz kolektivov na nekaterih sestankih in posvetih na Jesenicah, v Kamniku in drugod. Tudi na zborih volivcev po kranjski in trziški občini (od koder imamo podatke!) so ljudje omenjali podobne primere, kje je namreč gospodarno varčevati, kje pa je lahko varčevanje škodljivo in se bo jutri maščevalo.

oo
K. Makuc

V DOMŽALSKI OBČINI SO ZAKLJUČILI S KONFERENCAMI SZDL

Utrjevati krajevno skupnost

V krajevnih organizacijah in na občinskem odboru SZDL Domžale se te dni pripravljajo na občinsko konferenco, ki naj najde rešitve za pereča vprašanja lokalne samouprave in da smernice za delo Socialistične zveze v prihodnjem obdobju.

Na konferencah osnovnih organizacij na terenu, s katerimi so v domžalski občini zaključili že pred tremi tedni, so občani opozorili na vrsto nerešenih vprašanj, ki jih tarejo pri vsakdanjem življenju.

Pokazalo se je, da življenjske potrebe same silijo ljudi, še posebej v odročnih krajih, da aktivno sodelujejo pri reševanju skupnih zadev pri oblikovanju politike v kraju in krajevni skupnosti sploh.

Pokazalo pa se je tudi, da sedanji togi proračunski sistem še vedno onemogoča, da bi ljudje na terenu sami opravljali marsikatero nalogo, ki jih za sedaj še opravljajo upravni organi. Na večini konferenc so bili občani mnenja, da bi sami hitreje in ceneje gradili, urejali, vzdrževali in popravljali razne ko-

munalne naprave, zlasti ceste, reševali vprašanja socialnega varstva in podobno.

KAJ JE BISTVO?

Na konferencah so ljudje marsikje sami od sebe želeli, da jim nekdo pojasni bistvo gospodarske reforme. Tako v Češnjicah želijo, da bi prišel mednje njihov republiški poslanec, ki naj bi jih seznanil s sistemom dela skupščine, predvsem pa tudi, kakšen bo položaj kmeta v prihodnje. Želijo urediti prostor — družabni center, kjer se bodo lahko večkrat sestali, posebnost še pozimi.

Marsikje (npr. v Veliki vasi) so presenetljivo kritično obravnavali družbeno aktivnost komunistov in članov ZB, posebno pa še odbornikov občinske skupščine. Ker se odborniki ponekod ne udeležujejo redno takih konferenc in sestankov, so premalo seznanjeni z željami, predlogi in pritožbami občanov, svojih volivcev. Zato so ljudje upravičeno vprašali, čigavo mnenje torej zastopa odbornik v skupščini, svoje ali njihovo?

Ponekod so menili, da občinska skupščina premalo ela-

stično spremlja dogajanje v občini. Skupščina je premalo povezana z volivci, posebno še zaradi omenjenih slabosti pri delu odbornikov.

Tudi v obratni smeri je povezava precej slaba. Občani so slabo informirani o delu in težnjah skupščine. Zato bo potrebno v naslednjem obdobju nujno posvetiti več pozornosti ustanavljanju in delu družbenih centrov. Pogoji za njihovo ustanovitev v večini KS so! Občinska skupščina pa temu, žal, posveča premalo pozornosti!

Poleg drugih vprašanj, o katerih so razpravljali na konferencah (priznavalne itd.), naj omenimo zlasti zanimanje za novi republiški zakon o gozdovih. Zanimivo je, da so ljudje marsikje zahtevali, da dobijo v razpravo predlog novega zakona. V Češnjicah in Krašcah sa zaradi neinformiranosti kritizirali novi zakon, ki v tistem času niti sprejet ni bil, oz. še ni bil pripravljen predlog zakona.

Kaže, da bodo poslej ljudje hoteli razpravljati o marsikaterem zakonu podobno kot so pred sprejetjem nove ustave o njenem osnutku. Zato bo občinski odbor skupaj z glavnim odborom SZDL Slovenije organiziral v naslednjih nekaj tednih na terenu razprave o novem zakonu.

Franci Gerbec

Milijarda za bolnišnice

(nadaljevanje s 1. strani)

rane za to, da bolnike zadržujejo ter tako ne dopustijo, da bi se jim zaradi praznih postelj zmanjšal dohodek. Zavzeli so se za to, da bi pristojni strokovni organi več prispevali k tem, da bi se odpravila sedanja nasprotja med interesi zdravstvenih zavodov in socialnega zavarovanja.

K primanjkljaju v skladu zdravstvenega zavarovanja so precej prispevali tudi višji stroški za porodnice, za katere so v devetih mesecih izdali 60 milijonov več kot je bilo predvideno. Razen tega, da je bil z novim zakonom podaljšan poročniški dopust, so letos v občinah Kranj, Škofja Loka in Trzin zabeležili tudi za eno petino več rojstev kot lani.

Preseneča podatek, da je dohodek na zavarovanca v skladu te skupnosti, ki je znana kot pretežno industrijsko področje, dokaj pod republiškim povprečjem. Skupščina je tudi dosledno upoštevala priporočila, da je treba gospodarske organizacije čim bolj razbremeniti in je predpisala tako nizek prispevek, da je po dohodku na zavarovanca iz tega vira šele na 22. mestu med skupnostmi v naši republiki.

JESENICE:

Pred konferenco ZK

Letne konference osnovnih organizacij ZKS v jeseniški občini bodo med 5. in 20. decembrom letos. O pripravi na konference in problemih osnovnih organizacij, je v torek (16. novembra) razpravljala tudi občinski komite na svoji seji, v sredo popoldne pa so o tem razpravljali tudi na sestanku sekretarjev osnovnih organizacij ZKS.

Občinski komite je predlagal osnovnim organizacijam, da ocenijo akcije, ki so jih izvajale in analizirajo vzroke za slabo delo posameznih organizacij. Na konferencah bodo skušali oceniti tudi aktivnost posameznih članov ZKS, njihovo delo v samoupravnih organih, družbenih organizacijah in drugod.

SLABE IN DOBRE IZKUŠNJE KRANJSKE OBČINE

Te dni ljudem v presojo

KRANJ, 19. novembra — Z jutrišnjim dnem, soboto 20. novembra bodo začele konference krajevnih organizacij SZDL po kranjski občini, ki bodo trajale vse dni do 26. novembra. Sprito letošnjega dinamičnega razvoja gospodarstva, ki ima svoj odmev ne le v delovnih organizacijah, marveč tudi v vseh drugih dejavnostih, ki segajo do zadnjega naselja z življenjem in organizacijami tamkajšnjih občanov, je pričakovati, da bodo letošnje konference zelo živahne in ob tem tudi plodne.

so za to, da bi starši z enim samim otrokom ne dobivali doklad. Še več različnih stališč je, kar zadeva ekonomski položaj staršev. So predlogi, da naj bi pri tem sploh ne upoštevali dohodke družine, drugi so za to, da bi upoštevali vse stalne dohodke in po povprečnem dohodku na člana družine dajali dodatke, tretji so za to, da bi samo na zaposlene dajali enake dodatke itd.

Kot rečeno, predlogi so šele v razpravah in prezdaj je reči kaj bo prevladalo in dobilo svoje mesto v novih zakonskih določilih. Gre pa za to, da so današnja merila skrajno zastarela. Osnovna pripomba ljudi je, da so današnji dodatki prenizki. Na primer 5250 do-

datka na otroka (polni dohodek na enega!) danes sploh ne ustreza porastu življenjskih stroškov in osebnih prejemkov zaposlenih. Še huje pa je, da so današnja merila v mnogih primerih nestimulativna, nepravilna.

O tem so pravili na oddelku za otroške dodatke v Komunalnem zavodu za socialno zavarovanje v Kranju. Vsaka »fika« zemlje ali gozda, skupno gospodinjstvo in podobno, pomeni omejitev pravic do tega dodatka. To pa je povzročilo toliko večji pritisk na stanovanjski fond, toliko večji odhod ljudi iz kmetijstva in podobno, kar se maščuje našemu gospodarstvu nasploh. Če bodo novi predpisi že to uredili, bo veliko. — K M

Se močnejše pa so se, žal, dvignile cene in trenutno zamajale standard prebivalstva, saj so bile v septembru za 40,5 odstotkov višje.

Računajo, da bodo občani kot člani SZDL povedali marsikaj na sedanjih zborih. Res pa je, da bodo njihove ocene slabih in dobrih izkušenj lahko objektivne in, če jih bodo presojali trezno in povedali konstruktivno

KAKŠNI SO IN KAKŠNI NAJ BODO

Otroški dodatki

Razvoj je že daleč prerastel merila sedanjega zakona o otroških dodatkih iz 1955. leta. — Pred zveznimi organi so predlogi novega zakona, ki naj odpravi sedanje slabosti in močnejše podpre splošne cilje o otroškem varstvu.

Ker gre za predpise, ki zanimajo mnoge naše občane oziroma javnost nasploh, so že prve vesti o pripravah novega zakona sprožile mnoge razprave v javnosti. Osnovna značilnost novih predlogov, ki so že predloženi v razpravo zveznim organom, je, da bi del sredstev iz posebnih skladov iz ustavnih in organizacij, dajali za splošne potrebe otro-

škega varstva, ostali del, sicer večji, pa bi bil namenjen za individualno pomoč staršem.

Seveda je več različnih stališč in predlogov. Zlasti o merilih za doklade. So predlogi, ki bistveno ne spreminjajo sedanjega merila, da bi otroške dodatke dajali tako kot doslej, le da bi ti bili usklajeni z današnjimi življenjskimi stroški. Drugi

Gospodarske novice

POD PRIČAKOVANJE

Letošnja proizvodnja tekstilne industrije bi morala biti za 13% večja od lanske. Zaradi različnih težav pa je večja samo za 8%. Deloma povzročajo zastoj velike zaloge, ki so se nakopičile zlasti v drugem polletju, zaradi omejitve potrošniških kreditov. V prvem polletju se je promet tekstilnih proizvodov v trgovini povečal za 34% v primerjavi z enakim obdobjem lani. V drugem polletju pa je promet občutno padel. Na potrošniške kredite so trgovci v tem obdobju prodali za 43% ali 8,8 milijard dinarjev manj blaga kot lani.

SLOVENIJA IN ZUNANJI TRG

Celotni jugoslovanski izvoz je konec oktobra presegel vrednost 1.000 milijard dinarjev. Značilno je, da smo letos uvozili predvsem industrijske proizvode (81,3%), manj pa kmetijskih pridelkov in lesa (18,7%). Delež slovenskega izvoza za prvih devet mesecev znaša 16,9% (lani 16,3%) celotnega jugoslovanskega izvoza, pri uvozu pa 14,6% (lani 15,1%). Pri uvozu in uvozu je naša republika na tretjem mestu. Zunanjetrgovinska bilanca naše republike se je od lanske 63,868 milijonov dinarjev primanjkljaja občutno popravila, tako da konec oktobra letos primanjkljaj znaša le še 15,967 milijonov dinarjev.

Novi izdelki na preizkušnji

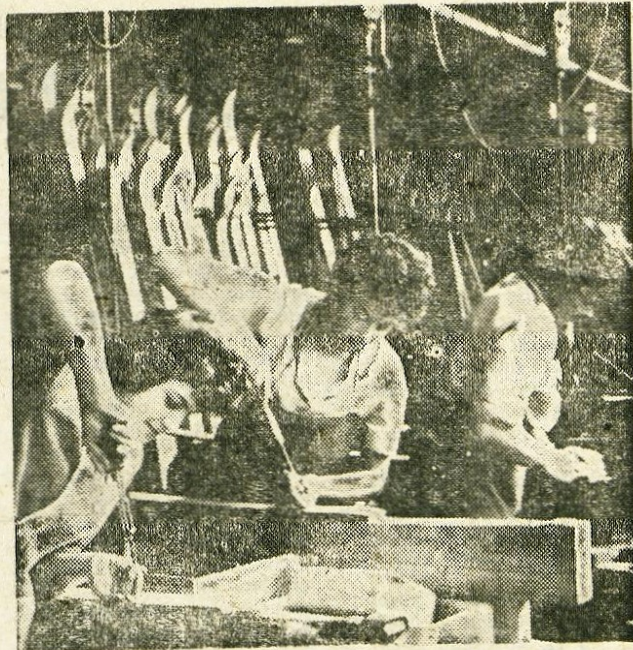
Elan 25.000 parov smuči za domači trg

Tovarna športnega orodja Elan v Begunjah na Gorenjskem je pripravila za letošnjo zimsko sezono za domači trg okoli 25.000 parov smuči, 12.000 sank in večje količine drugega pribora za zimске športe. Direktor tovarne inženir Jože Osterman nam je povedal, da bo za široko potrošnjo dovolj smuči.

Res pa je, da so trenutno razgrabili dražje, nad 2 metra dolge smuči, medtem ko za otroške ni takega zanimanja. Letos so v Elanu izdelali tudi 35.000 hokejskih palic, katere so izvozili v skandinavske dežele, Švico in Nemčijo, medtem ko jih naši hokejisti kupujejo zunaj.

Na vprašanje, kako je poskrbljeno za vzdrževanje in popravilo smučarske in druge opreme, je inženir Osterman povedal, da so praktično povsod, kjer so žičnice, tudi ustrezni servisi. Pred tedni je Elan odprl tudi lastno trgovino v prostorih Alpskega letalskega centra v Lescah, kjer so uredili tudi primerno delavnico za popravilo in montažo opreme. Zanj je precejšnje zanimanje in dosega velik promet. Žal pa niso uspeli odpreti primerne trgovine in servisa v Ljubljani.

Ob zaključku razgovora je inženir Osterman še povedal, da so letos vključili v proizvodni program tudi izdelavo tekaških in skakalnih smuči, katerih ne izvažajo, hočejo pa z njimi poživiti ti dve smučarski panogi. Za vrhunske tekmovalce bodo izdelali specialne tekmovalne smuči in jim jih izročili kot testne smuči, ki bodo hkrati služile Elanu za proučevanje kvalitete in drugih podatkov pri nadaljnjem razvijanju proizvodnje. — J. P.

Kolektiv Elana v Begunjah, ki je med vsemi, čeprav večjimi podjetji radovljiške občine že nekaj let na drugem mestu v izvozu (za LIP Bled) tudi letos dosega lepe uspehe. Za domače potrošnike pa so pred kratkim odprli prvo lastno prodajalno ob letališču v Lescah. Na sliki: spretne delavke na svojih delovnih mestih

ODMEVI REFORME NA ZAPOSLOVANJE

MANJ TAVANJA

Zaposlovanje v tujini in domača podjetja

V zadnjih treh mesecih se je število delavcev, ki prehajajo iz podjetja v podjetje

zmanjšalo v tržiški občini za 34,8 odstotkov. Ko tamkajšnji Zavod za zaposlovanje ocenjuje te premike, ugotavlja, da je to eden izmed pozitivnih odmevov gospodarske reforme. Kaže se namreč težnja, da se delavci bolj ustalijo na svojih delovnih mestih oziroma v kolektivih in se tu skušajo specializirati, dopolnjevati svoje sposobnosti in izkušnje, kar je osnova za povečanje produktivnosti dela.

Hkrati pa ugotavljajo tudi, da se je povečalo zanimanje za zaposlovanje v tujini. Letos je iskalo na posredovalnici pojasnila za tako zaposlitev 50 oseb. Od teh jih je 24 tudi dobilo ustrezno napotilo s potrdilom podjetja seveda, da pristaja načasno prekinitev delovnega razmerja. Pri tem pa je zanimivo, da je bilo med temi 75 odstotkov kvalificiranih delavcev. O tem bo treba temeljito razmisliti, kajti odhajanje strokovnih moči v inozemstvo utegne škodovati našemu gospodarstvu.

O teh in še nekaterih problemih zaposlovanja doma in v tujini, o izplačevanju denarnih nadomestil za trenutno nezaposlene itd., je razpravljal tudi svet za delo. V ponedeljek pa bodo o teh zadevah poročali članom obeh zborov občinske skupščine, ki se bodo sestali na skupni seji.

Med drugim je predlog, da bi iz sedanjih 5 zavodov, ki so pri vsaki občini, ustanovili samo dva zavoda, in sicer enega za občino Kranj, Tržič in Škofja Loka, drugega pa za Jesenice in Radovljico. To naj bi omogočilo boljši

kadrovske sestav in kvalitetnejše poslovanje teh zavodov in hkrati tudi pocenilo izdatke za njihovo vzdrževanje. K. M.

KAMNIK

Za večje OD

V Kamniku niso zadovoljni z minimalnim povečanjem obsega industrijske proizvodnje, še manj pa s povečanjem osebnih dohodkov, pri katerih gospodarske organizacije ne upoštevajo ciljev reforme, prepočasi in premalo izvajajo valorizacijo osebnih dohodkov. Menijo, da je struktura elementov delitve celotnega dohodka zadovoljiva vse do razdelitve dohodka na osebne dohodke in ostanek dohodka na sklade. Razmerje med osebnimi dohodki in ostankom dohodka za sklade je v letonjih devetih mesecih 68,8:31,2, lani v vsem letu je bilo 76,6:23,4, predlanskim pa 81,5:18,5. Brez prehoda na stimulativnejši način nagrajevanja ni mogoče računati na hitrejšo povečanje obsega proizvodnje in produktivnosti dela. Večje osebne dohodke je seveda treba vezati na večjo proizvodnjo in boljšo delovno produktivnost, vendar so startne osnove verjetno prenizke in zato nestimulativne. Vzoredno pa bo seveda treba izboljšati organizacijo dela, prizadevanje strokovnih kadrov in delovno disciplino. Nevzpodbitni devetmesečni rezultati naj bodo osnova za organe samoupravljanja, da boš hitreje stopili na pot, ki jo je začrtala reforma. —at

S SEJE SKUPŠČINE OBČINE ŠK. LOKA

Kmetijstvo na boljšem

Na skupni seji obeh zborov skupščine občine Škofja Loka, ta je bila v sredo zvečer, so odborniki razpravljali o gibanju gospodarstva v tej občini.

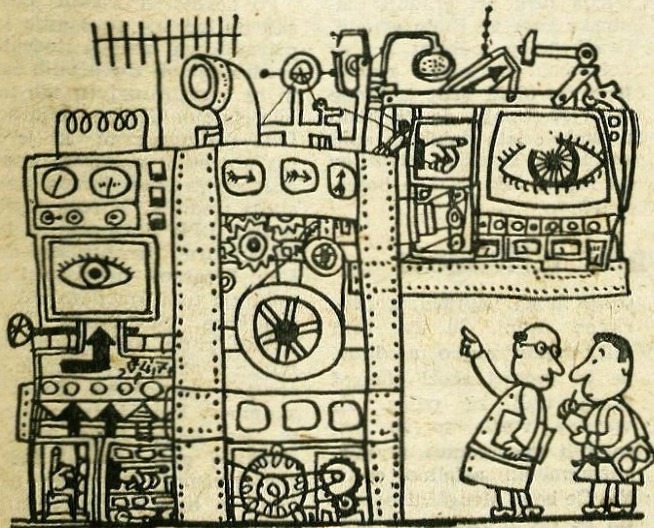
Novi gospodarski pogoji so nekatere dejavnosti pospešili k hitrejšemu razvoju, nekatere pa trenutno tudi prizadeli. Med slednje sodi zlasti predelovalna industrija.

Zadovoljiv je v vsakem primeru izvoz škofjeloških pod-

jetij, saj presegajo obveznosti, ki so predvidene s planom. Vendar pri vsem tem podjetja že ugotavljajo, da postaja zaradi razmer na zunanjem tržišču izvoz nizko akumulativen in da je na drugi strani naš devizni sistem za podjetja nestimulativen.

V dokaj ugodnejšem položaju po gospodarski reformi pa so druge gospodarske panoge, kot so kmetijstvo, obrt, trgovina, gostinstvo in promet. Dohodek v kmetijstvu se je v primerjavi z istim obdobjem lani dvignil kar za 70%. Na to pa je prav gotovo vplival sistem spremenjenih cen kmetijskih pridelkov.

V skladu z razvojem posameznih gospodarskih panog je tudi zaposlovanje. Število zaposlenih v celotnem gospodarstvu se je dvignilo za 4,1%; medtem ko se je dvignilo v industriji le za 1,6 odstotka, pa se je dvignilo v prometu za 24,1%, v gostinstvu za 31,1% in obrti za 14,3%, v gradbeništvu pa se je zmanjšalo število zaposlenih za 10,9%. Takšno gibanje zaposlenih je prav gotovo povsem v skladu z reformnimi prizadevanji. — Z. P.

— To je naš najdragocenejši stroj. Uporabljamo ga za odkrivanje lukenj v reformi

Cvetko Golar

Sredi vinskih gor, v Ljutomeru, nam je umrl Golarjev Ferjan z Gostec pri Skofji Loki ali tudi »Fure« kakor mu je pravil prijatelj Oton Zupančič. Čeprav je več kot štirideset let živel daleč od rojstne vasi, se vse življenje ni mogel odtrgati od nje. V svojih pesmih, kmečkih povestih in ljudskih komedijah se vedno znova vrača v školiško Skofje Loke, v Gostec in v Loške hribe, kjer je preživel svojo mladost.

Po končani osnovni šoli v Skofji Loki je obiskoval gimnazijo v Ljubljani in v Novem mestu ter se pridružil pesnikom moderne; posebno Murnu in Otonu Zupančiču, ki sta ga popeljala zopet iz tistih mestnih ulic v naravo, z njima je prislunil petju murnov in škrančkov v zorečem žitu in dišeči ajdi. Zdrav, kmečki fant je zapel o polju in njivah, o rdečem maku in veseli svatbi in vsi so bili te pesni veseli.

Preden se je umaknil v Gorice je razburil duhove naše domovine z veselo komedijo, ki biča licemersko pobožnjakstvo, z »Vdovo Rošlinko«. Doživela je veliko uprizoritev na vseh slovenskih odrih doma in v Ameriki in še danes se ji radi nasmejemo, saj nam predstavlja skoraj edini poskus ustvariti poleg ljudske igre tudi ljudsko komedijo.

Seveda pa pesnik gosteških polj tudi v Ljutomeru ni utihnil.

Poslovil se je od nas zadnji sopotnik moderne, ostala pa nam je njegova ljudska, domača pesem, ki nam bo še dolgo pripovedovala o kmečkem življenju in delu ter lepi gorenjski pokrajini.

RAZŠIRJEN SESTANEK PREŠERNOVEGA GLEDALIŠČA

JE TO REŠITEV?

V ponedeljek so se v Prešernovem gledališču zbrali na razširjenem sestanku vsi člani tega gledališča, predstavniki Sveta za kulturo in prosveto kranjske občine, predstavniki Zveze kulturno prosvetnih organizacij, ter vodstvo Prešernovega gledališča, da bi dokončno odločili, v kakšni organizacijski obliki naj to gledališče v bodoče deluje. Vzroki, ki so pripeljali vodstvo PG, da skliče tak sestanek, so različni. Več ali manj pa so se za tako tribuno odločili predvsem zato, ker je gledališki amaterizem v zadnjih letih v kranjski občini stagniral, kar pomeni nazadovanje.

Če bi hoteli pojasniti poglavitno vprašanje, ki so ga na omenjenem sestanku skušali rešiti, bi morali predvsem naglasiti, da je gledališki amaterizem pred več leti v Kranju igral pomembno vlogo v gledališkem življenju mesta Kranja. Vse od osvoboditve pa tja do leta 1960 so se na amaterskih od-

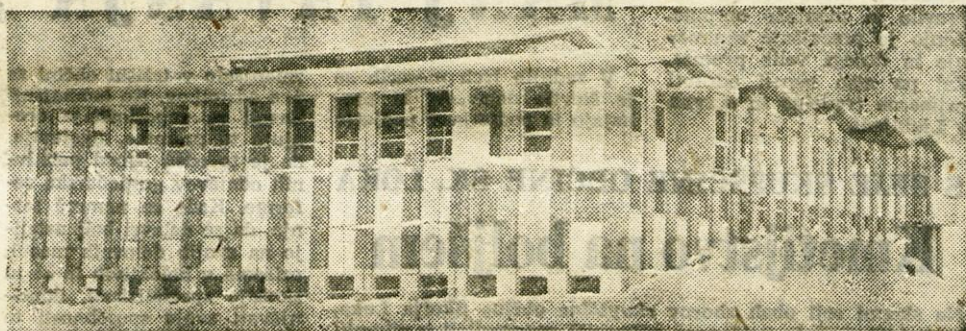
rih v Kranju vrstile premiere za premiero. Amaterske gledališke družine, tako v samem mestu, kot tudi v okolici, so imele svoje občinstvo, ki je dobesedno polnilo njihove dvorane. Nekaj let po ukinitvi poklicnega gledališča se stvari niso bistveno spremenile. Leta 1960 je začel obisk padati, tako da sta od devetih abonmajev, ki jih je imela dramska sekcija PG, ostala le še 2. Dvorana PG je bila vseskozi skoraj prazna. Nekvalitetne in maloštevilne predstave ter nekaj gostovanj, pa so zahtevale od družbe sredstva, ki so vsako leto dosegala milijonske vsote. Pretekla sezona, ki je bila prav značilen primer, pa je pokazala, da tako delo ne pelje nikamor več ter da so potrebne bistvene spremembe.

Tako se je postavilo pred vse, ki so se udeležili sestanka v PG, ali je gledališki amaterizem v Kranju že preživet in če ni, kaj je treba storiti, da bi igralci-amaterji

imeli zopet polne dvorane. Odgovor, ki ga je dala širša razprava vseh, ki so se sestanka udeležili, je bil pravzaprav že na začetku jasen. Poskrbeti bo treba za boljši repertoar, za kvaliteto ki je zadnja leta padala zaradi slabih režiserjev, za pridobitev novih ljudi v vrste igralcev, in ne nazadnje tudi za kadrovske spremembe v vodstvu Prešernovega gledališča. Večmesečne razprave o Prešernovem gledališču so, kot kaže, s to tribuno zaključene. Vprašanje je, če je odločitev naj pridejo v upravne organe te ustanove tudi igralci-amaterji dovolj, da se bo položaj spremenil. Delovna skupnost PG je dala tudi predlog za določene kadrovske spremembe v vodstvu.

Bojazen, da bi se nekaj let ponavljalo isto kot doslej, pa je še vedno upravičena. Po toči zvoniti je namreč prepozno. Zvoniti je treba veliko, veliko prej.

Božo Sprajc

Po dolgih letih zgrajanja in razočaranja Javorčanov in drugih zaradi zastoja na gradnji tamkajšnjega doma družbenih organizacij so se to jesen stvari vendarle premaknile. Dobili oziroma zbrali so toliko denarja, da so lahko vzdali okna in vrata in celo deloma že naročili notranjo opremo.

KAMNIK:

Odkritje spominske plošče Franu Albrehtu

Ob odkritju spominske plošče kamniškemu rojaku in častnemu občanu Franu Albrehtu so se v nedeljo, kljub slabemu vremenu, zbrali pred njegovo rojstno hišo poleg Kamničarov tudi številni gostje iz Ljubljane, univ. prof. dr. Boris Zihnerl, zastopniki Slovenske Matice, Slavističnega društva slovenskih književnikov. Po pozdravnem govoru predsednika sveta za prosveto in kulturo pri skupščini občine Kamnik prof. Zvoneta Verstovška, je pisateljica Mira Miheličeva odkrila spominsko ploščo in plaketo. Kratek kulturni program je zaključil počastitev zasluženega rojaka. -I. Z.

Torkovi klubski večeri na Jesenicah

V torek (16. novembra) so se pričeli na Jesenicah torkovi klubski večeri, ki jih prireja DPD »Svoboda« Tone Cufar z Jesenic. Programi klubskih večerov bodo izmenoma obravnavali filmsko, likovno, glasbeno in literarno umetnost. Vsi večeri bodo poleg govornih besed ilustrirani s filmom in diapozitivi ali pa z glasbenimi vložki in recitacijami. Vsak filmski večer bo imel na sporedu tudi kratko razpravo o filmski umetnosti.

Po vaseh jeseniške občine

Po nekaterih vaseh jeseniške občine so se ljudje kar privadili na redna tedenska predavanja ob določenih dneh in se z zanimanjem teh tudi udeležujejo. Gre za dejavnost Delavske univerze, ki je letos posvetila posebno pozornost prebivalcem izven občinskega središča. V tem sodeluje tudi DPD Svoboda in druga kulturno umetniška društva. Program predavanj dopolnjuje tudi predstavnik jeseniškega gledališča Bojan Čebulj, ki ob 200 barvnih diapozitivih prikazuje uspele gostovanje jeseniške gledališke skupine v Belgiji in po Evropi. Na željo žena bodo v Kranjski gori začeli tudi z enomesečnim krojnim tečajem, če bo to potrebno pa tudi drugod. Začel se je tudi tečaj nemškega jezika in v pripravah so še druge oblike izobraževanja odraslih v letošnji zimski sezoni. T. L.

Kultura in turizem

Pred vojno je Finžgar sprožil akcijo za odkup Prešernove hiše v Vrbi. Otroci so pričeli zbirati denar in so zbrali čez 300.000 dinarjev. S tem denarjem je bila odkupljena Prešernova hiša, ki jo sedaj vzdržuje Zavod za spomeniško varstvo.

V bližini sta se rodila še dva velika moza kulturne dejavnosti. Pred kratkim je občinska skupščina Jesenice naredila prve korake tudi za odkup Finžgarjeve hiše. Pred nekaj dnevi so uredili potrebne formalnosti z lastnikom in tako kaže, da bomo v bližini Vrbe, v Doslovčah, dobili še en lep urejen kulturni spomenik.

Rojstna hiša Matije Čopa v Zirovnici je iz leta v leto slabša. Skrajni čas bi že bil, da pričnemo misliti na ohranitev tudi tega spomenika, saj bi vse tri hiše pomenile ne le

zrcalo naše kulturne zavesti, temveč bi tudi pomenile zelo veliko za razvoj turizma v tem kraju.

Zanimivo je, da obišče v poletnih mesecih Prešernovo hišo tudi do 20.000 obiskovalcev. Če bi si lahko ogledali še Finžgarjevo in Čopovo hišo, bi bilo to število še večje, a kar je verjetno važnejše — najrazličnejše šolske ekskurzije bi tako še bolje uspele.

Pred letom dni so ustanovili v Zirovnici turistično društvo. Uredili so že 60 prenočišč, a v pretekli sezoni niso imeli niti enega gosta! Ali ne kaže to, da je premalo sodelovanja med kulturnimi ustanovami in turizmom? Ali nam ne daje to kaj čudne slike? Kaj naj rečemo ob podatku, da v kraju, kjer so se rodili naši največji možje, kljub temu, da je veliko zanimanje, ni razvitega turizma?

Ne mislimo kriviti turističnega društva v Zirovnici, ki je pokazalo vso iniciativo za ureditev hiš. Prepričani smo, da bi morali tudi ostali pokazati več zanimanja, pa četudi je nekaj krivde vseeno tudi na turističnem društvu. -pc

Turistična dejavnost v Mengešu

Skozi Mengeš vodi cesta na letališče Brnik in do spodnje postaje žičnice na Veliko planino. Planinska koča na Gobavci, 20 minut od središča Mengeša, je zelo znana in priljubljena izletna točka. Ob glavni cesti so tri gostišča, ki slovijo po dobri kuhinji. Ta mesec so odprli tudi renovirane prostore gostilne »Pri loveu«. Ker stoji gostišče v ozkem grlu mengeškega prometa na Kidričevi cesti, so zazidali vhod na

Prešernova koča

● V letošnjem letu so potekala dela pri gradnji planinske koče na Stolu v redu. Gradbenemu odboru je za dokončno izgradnjo zmanjkalo še okoli štiri milijone dinarjev. Upajo, da jih bodo prihodnje leto dobili in dom do kraja zgradili, otvoritev pa naj bi bila na dan borca, 4. julija.

cesto in ga napravili z dvoriščne strani. Se dve ozki grli terjata nujno ureditev, pa bo promet skozi Mengeš varen tudi za pešce. Za vprežna vozila so že lani zgradili vzporednico in tako razbremenili asfaltno cestišče. Če bodo Mengšani posvetili še več prizadevanja ureditvi in okrasitvi hiš, bo ta starodavni gorenjski kraj tudi v turističnem pogledu čedalje bolj privlačen.

5 vprašanj - 5 odgovorov

Tokrat se vprašanja nanašajo na aktualne probleme s področja telesne kulture v jeseniški občini. Postavil nam jih je Ciril PRAČEK, zaposlen v Železarni Jesenice, nekdanji državni reprezentant v alpskem smučanju.

Na vsa vprašanja je odgovoril sekretar Občinske zveze za telesno kulturo Jesenice Rafael ŠOBERL.

ZAKAJ PRAV NOGOMET?

VPRAŠANJE: Zakaj se forsira nogomet, ko je znano, da ne pride nikamor in je samo velik strošek za že itak majhne športne dotacije?

ODGOVOR: Res je, da nogomet v sedanjih razmerah ne uživa prevelike popularnosti. Vzrokov za to je mnogo in o tem je bilo že tudi precej napisanega. Kljub temu pa mislim, da nogometu, kot športu, ne moremo dajati manjšega pomena kot drugim panogam. Pri tem mislim nogomet v popolnih amaterskih okvirih in kot tak se tudi igra na Jesenicah. Lahko trdim, da ga ne forsiramo, vendar nogomet, ki ima na Jesenicah že tako tradicijo, z navedenega stališča lahko podpiramo. Upravičenost za tako podporo pa je tudi uspešno nastopanje v slovenski conski ligi — za bod.

PREMAJHNO ZANIMANJE ZA ATLETIKO

VPRAŠANJE: Zakaj se panogi kot je atletika ne posveti več pozornosti?

ODGOVOR: Na Jesenicah atletika že dalj časa ne zavzema tistega mesta, ki ga zasluži. Vzrokov za to je več. Mladina se je usmerila bolj v kolektivne športne panoge,

nekateri bi spet radi gojili tisti šport, kjer pričakujejo najhitrejšo afirmacijo itd. Najbolj pereč pa je gotovo problem kadrov. Ob tako razvejani telesni kulturi kot je na Jesenicah, je vodstveni, kot strokovni kader, marsikje najresnejša ovira, ne samo v atletiki. Želja vseh je, da bi se prav za to panogo pridobilo več tega prepotrebne kadra in uspehi na tem področju prav gotovo ne bi izostali. Kljub temu pa je na Jesenicah le nekaj mladine, ki kaže zanimanje za atletiko.

SLABO DOTIRANJE SMUCARSKEGA ŠPORTA

VPRAŠANJE: Kje so vzroki za razmeroma slabo dotiranje smučarskega športa, ki je bil vedno vodilni na Gorenjskem in v Sloveniji? Očitno je, da se hokeju daje mnogo več poudarka.

ODGOVOR: Smučanje in hokej sodita med take športne panoge, ki zahtevajo največ finančnih sredstev. Oba predstavljata na Jesenicah jugoslovanski kvalitetnejši vrh. Za take uspehe pa je poleg ostalega potrebno veliko materialnih sredstev. Vseeno pa zavestno postavljamo ti dve panogi na prvo mesto, saj imata obe najboljše prirodne pogoje v svojem razvoju. Obe panogi obenem uživata tudi največ

podpore. Smučanje zato, ker vključuje največ aktivnih športnikov — mlajših in starejših, hokej pa ima največ simpatizerjev in je mnogim pozimi skoraj edina zabava in ima tudi določene rekreacijske vrednosti.

Ne bi mogel reči, da je pri dotiranju kdo zapostavljen. Obe panogi ob tej razvitosti zahtevata mnogo finančnih sredstev, več kot pa jih zmoremo, da bi v celoti zadostili vsem zahtevam.

ALI NAJ SE VSESPLOSNA TEKMOVANJA RAZŠIRIJO?

VPRAŠANJE: Zakaj je tako malo sindikalnih in splošno ljudskih tekmovanj, za katera je veliko zanimanje?

ODGOVOR: Lahko rečem, da je organiziranih precej tekmovanj, na katerih lahko nastopijo člani delovnih organizacij in drugi. V letošnjem letu je bilo za člane delovnega kolektiva Železarnice v okviru medobratnih tekmovanj precej prireditev. Tekmovanja so bila v kegljanju, atletiki, malem nogometu, odbojki, pozimi pa v smučanju in kegljanju na ledu. Samo v odbojki je nastopilo 33 ekip. Podobna tekmovanja skušajo organizirati tudi drugi kolektivi. So še druga tekmovanja, ki niso namenjena le najboljše treniranim športnikom (odprto prvenstvo v namiznem tenisu, jesenski in spomladanski kros, odprto prvenstvo v plavanju itd.). Kolikor pa bi se pokazalo še večje zanimanje, bo treba taka vsesplosna tekmovanja še razširiti. Seveda pa bo potem potrebno tudi precej več

Med zadnjimi žičnicami je bila odprta tudi žičnica na Španov vrh nad Jesenicami

vodstvenega kadra, kot pa ga je sedaj. Prav bi bilo, da bi pri tem pomagali v večjem številu tudi tisti športniki, ki sedaj gojijo šport le za rekreacijo. Maloštevni kader ne zmore vsega.

ŽIČNICA DA ALI NE?

VPRAŠANJE: Zakaj se ne uredi smučišče na severni strani pod Mežakljo, saj je zanimanje smučarjev za ta teren veliko? Žičnice so v glavnem izven mesta in med tednom ni časa zanje.

ODGOVOR: Zamisel o izgradnji žičnice ali vsaj ureditvi smučišča na severni strani Mežaklje ni nova, ven-

dar bi bili ti tereni le za že izurjene tekmovalce, saj so precej strmi. Mnogo primernejše je pobočje z Dobravskih rovt, kjer je teren bolj položen. Tudi v tem predelu se predvideva gradnja žičnice.

Mislim, da bi bilo res prav, da bi se po gradnji številnih žičnic v Kranjski gori in na Črnem vrhu, začela tudi v dolini, kjer je teren smučarjem dostopen vsak dan, graditi ustrezna žičnica. Žičnice v Kranjski gori in na Črnem vrhu pa so tudi že potrdile upravičenost vloženih sredstev. Upajmo, da bomo vsaj čez čas dobili žičnico tudi v bližini mesta.

V RADOVLJIŠKI OBČINI SO ZBRALI ZA POPLAVLJENCE BLIZU 15 MILIJONOV

SOLIDARNOST S PRIZADETIMI

Občinski odbor Rdečega križa Radovljica je letos septembra pričel zbirati prispevke za poplavlence v Prekmurju. S sodelovanjem domačih vseh krajevnih organizacij na terenu je akcija potekala zelo uspešno in jo bodo lahko zaključili konec meseca novembra. Po dosedanjih cenitvah bo znašala dokončna vrednost zbranega blaga, obleke, obutve in denarja blizu 15 milijonov dinarjev.

Posebno so se izkazali prebivalci na bohinjskem in radovljiškem območju. Samo v Bohinjski Bistrici in v Spodnji dolini, v Česnjici ter na Gorjušah in Koprivniku so zbrali za 3 milijone 900 tisoč dinarjev raznega blaga, oblek in obutve, medtem ko so občani teh krajev poleg tega prispevali tudi 390 tisoč dinarjev. Radovljica, Lesce in Črnivec so zbrali za 3 milijone in nekaj, več kot devetsto tisoč vrednosti različnega materiala; denarja pa so prispevali v teh krajih 475 ti-

soč. Med podjetji se je najbolj odrezalo gradbeno podjetje Bohinj, ki je prispe-

Z OBČNEGA ZBORA DPM NA HRUŠICI

Pomoč pri učenju

V nedeljo (14. novembra) je imela terenska organizacija društva prijateljev mladine na Hrušici svoj redni občni zbor. Glavna dejavnost društva prijateljev mladine na Hrušici je bila organizacija novoletnih praznovanj, letovanja otrok v poletnem času

valo 100 tisoč dinarjev, nadalje Almira Radovljica in LIO Bohinjska Bistrica.

Pri zbiralnih akcijah so največ pripomogli prizadevniki člani odborov RK, ponekod pa so pomagali tudi podmladkarji RK na šolah.

J. B.

ob morju in organizacija izletov. Na občnem zboru so se domenili, naj bi društvo v bodoče sodelovalo pri organizaciji pomoči pri učenju tistih otrok, ki težko sledijo rednemu pouku in nudilo pomoč pionirski organizaciji na šoli ob organizaciji pionirskih izser.

Ceprav se je zadnja leta veliko govorilo o propadanju bohinskega sirarstva, pa tamkajšnji kmetovalci to s svojim delom odklanjajo. Še vedno izdelujejo dober sir. Hkrati pa urejajo novo sirarno, ki bo, kot so prepričani, znova iznenadila potrošnike s specialnim bohinskim »ementalcem«.

ZA ŽENE IN DEKLETA

Občinski odbor Rdečega križa v Kranju pripravlja tudi za letošnje zimsko sezono vrsto tečajev o pravilni in zdravi prehrani prebivalstva. Predvideno je, da bodo posebne ekipe predavateljev vodile tečaje, ki bodo trajali tri dni po nekaj ur. V tem času bodo zlasti žene in de-

kleta spoznala osnovne stvari o pravilni in zdravi prehrani otrok, mladine, odraslih in starejših ljudi za zdravo rast, zdravo življenje in tem večjo zadovoljstvo in večjo delovno in življensko sposobnost. Tečaji bodo v Kranju, kakor tudi po večjih krajih občine.

- R. Č.

OBČNI ZBOR GORENJSKE TURISTIČNE ZVEZE

Razbiti turistično monotonost

Italija je v pretekli turistični sezoni ustvarila 1 milijardo, Avstrija 500, a Jugoslavija le 90 milijonov dolarjev čistega deviznega priliva. Pri nas se iz leta v leto razpravlja ali naj se oziroma kako naj se financira dejavnost turističnih društev. Izgubljam se v diskusijah, kritikah in predlogih ter se ponovno vračamo k izhodišču. Ob vsem tem monotonem govorjenju pa vedno bolj zaostajamo.

Občni zbor GTZ je potekal pod geslom »Turizem — gospodarstvo«. To geslo je poudarjalo, da moramo končno le spoznati, da je turizem izredno pomembna gospodarska dejavnost. Poudarili so potrebo, da društva oblikujejo svojo dejavnost tudi v smislu dobrega gospodarjenja.

Pri iskanju notranjih rezerv v turizmu je, ob sedanjem gospodarskem položaju, potrebno posvetiti največjo pozornost napakam, ki so se pojavljale v delu zveze in njenih društev.

Predsednik zveze Dušan Horjak je podal v svojem poročilu lep prikaz možnosti in napak. Turistične organizacije so imele v obdobju od zadnjega občnega zbora okoli 650 milijonov dinarjev dohodkov. Pri tem pa je potrebno upoštevati, da so s temi sredstvi razpolagale predvsem gospodarske organizacije in se tako v velikih primerih niso vračala nazaj v turizem. To je eden izmed vzrokov za zaostajanje turističnega razvoja.

Prav tako ne moremo biti zadovoljni z doseženimi uspehi v preteklem obdobju. Število ležišč se je sicer dvignilo za 1029, vendar, če upo-

števamo, da je od tega 35 % kapacitet pri privatnikih, ostane povečanje le za 530 ležišč, kar nikakor ne zadostuje.

Povprečna zasedenost kapacitet je bila le 22 %, kar je 12 % za evropskim povprečjem. Če bi dosegli povpreček, bi imeli 1.500.000 nočnin, kar je za 300.000 več kot smo jih imeli. Pri tem je potrebno upoštevati še to, da so bili nekateri glavni turistični centri zasedeni precej nad evropskim povprečkom. Ta podatek lepo pokaže, kako malo so bile zasedene ostale zmogljivosti in seveda tudi — kje so rezerve v turizmu.

V svojem bodočem delovanju bodo morala turistična društva posvetiti vso pozornost »družinskemu turizmu«. Tak način je nujen, saj kažejo podatki, da je zelo upadel domači turizem, a poleg tega se tudi inozemski gostje že iznebiti hotelov, ki so povsod enaki (na Gorenjskem je le eden A kategorije) in tako zelo hitro zapuščajo zaradi monotonske Gorenjske (70 % jih je z avtomobili). V gorskih predelih imamo vse polno neizkoriščenih hišic in koč, ki bi lahko nudile odlične po-

goje za razvoj svojevrstne turistične dejavnosti.

Vsi navzoči delegati so obsojili odbornike občinskih skupščin, ker se niso udeleževali sej UO GTZ in poudarili potrebo po zvezi.

P. Colnar

Ustanovni občni zbor na Bledu Turistično poslovno združenje za Gorenjsko

V prostorih hotela Jevlova na Bledu je bil v torek (16. nov.) ustanovni občni zbor Turističnega poslovnega združenja za Gorenjsko. Trenutno se je vanj vključilo 15 delovnih organizacij s področja gostinstva in turizma, prometa in industrije. Tudi številna druga podjetja so pripravljena sodelovati, brž ko bodo proučila vlogo in pomen združenja.

Poslovno združenje bo skrbelo predvsem za nadaljnji razvoj turistične dejavnosti na Gorenjskem, zlasti pa za programiranje in materialni razvoj te pomembne gospodarske panoge.

J. P.

Po Vogljah in Voklem

Nova cesta in možnosti za turistični promet Slabe avtobusne zveze

ribnika, poznejšega bajerja, ki je dames do dveh tretjin osušen in se ponaša z malo čestnim imenom »Luža«, dve cesti, ki se pri cerkvi razvijeta iz glavne: leva, ki vodi mimo Gasileškega doma skozi gozd v Brnik na letališče in druga na desni, ki tudi skozi gozd vodi v Vodice. Peš dobro uro hoda. Zakaj te ceste niso asfaltirali ne vem? Je pa ob njej toliko hiš kot ob levi cesti. Zelja prebivalcev je in obenem prošnja, da bi še teh 300 do 400 metrov asfaltirali. Ta cesta je namreč zaradi »Luže« bolj blatna in siromašna kot ona, ki vodi na aerodrom.

Ko je bila cesta asfaltirana, so Vogljanci od veselja nabrali po hišah prostovoljne denarne prispevke in priredili v gostilni pri Slavcu, vodstvu in vsem delavcem v zahvalo, poslovnino večerjo.

Večerja je bila, kakor sem slišal, odlično pripravljena, tako, da so udeleženci izjavili, da še dolgo niso bili tako imenitno pogoščeni. Tako je tudi prav in je za Vogljance lepo in častno! Tudi Vokljani so za slovo postregli s klobasami in pi-jajo.

Iz Trboj bi morali asfaltirati še cesto do Smlednika in do Zbiljskega jezera in tako bi imeli tujci in turisti na vse strani lepe ceste in avtobusne zveze. Pri nas ali v Kranju bi bila izhodiščna točka na vse štiri strani kranjske dežele: predvsem na Krvavec, ki je pozimi idealen za smučarje, poleti pa izhodna točka na kamniške planine, na Julijske alpe; mimo Zbiljskega jezera in Škofje Loke na škofjeloške hribe in polhograjske Dolomite. Poleg naštetih je seve-

da še mnogo drugih možnosti.

V Vogljah in Voklu bi lahko stanovali tujci in turisti. Ljudje imajo večinoma enonadstropne hiše, v katerih bi morali sobe samo primerno opremiti. Veliko je tujcev, ki si želijo zaradi razvinih živcev, samo miru, ker so mestnega hrusha in ropota že od doma siti. Miru pri nas ne manjka, saj niti pijancev nimamo, ki bi skrbeli za kranjsko folkloro. Tudi glede hrane bi tujci prišli na svoj račun. Danes se veliko govori in poudarja, da je treba tujem postreči z domačimi specialitetami. Pri nas sejejo veliko ajde. Torej na dan z ajdovimi žganci, z ajdovimi ocvirkovci, pehtranovimi in sirovimi štruklji, svinjskimi želodci in dankami, nabasanimi z mesom in proseno kašo in še namsikaj. Samo

sadni mošt bi morali skriti, ker je kisel ko vrisk. Tako hrano bi lahko dobivali po hišah ali pa v gostilni pri Slavcu poleg druge mešane hrane.

Dovolite mi še opombo glede avtobusnih zvez. Iz Vogelj vozi jutraj avtobus ob 5. uri. Drugi ob 6.20. Potem ves dopoldan noben. Priznam, da vozijo avtobusi zaradi tovarniških delavcev. Vedeti pa moramo, da morajo delavci pri prihodu v Kranj, takoj na delo; ko izmeno končajo, jih avtobus zopet čaka, tako, da si ne more nihče ničesar kupiti. Ako je dopoldne prost, in gre v Kranj v trgovino, v mesnico, k zdravniku itd. mora v Kranju postajati od pol šestih do 12.50. ure, ko gre prvi avtobus v Voglje. Popoldne bi za silo še šlo. Zato bi bilo nujno potrebno, da bi vozil iz Kranja avtobus od 9. do 10. ure dopoldne in bi se ljudje odpeljali domov. Kdor nima v Kranju prijatelja ali znanca, mora zato več ur postopati po mrazu ali po vročini in se nima kam djati. Ena vožnja dnevno okoli 9. do 10. ure bi se gotovo izplačala. - J. K.

Od asfaltirane ceste Kranj — Trboje, se v vasi Prebačevo odcepi cesta, po kateri pridemo v Voklo (2 km) in po enem kilometru v Voglje. Ta cesta je bila v zadnjih letih tako razrita in polnjam, da je res čudež 20. stoletja, da si avtobusi niso polomili vseh osi in reber. Po skrbi in prizadevanju občinske skupščine Kranj, so letos to cesto asfaltirali. Prebivalci so zelo hvaležni in se priporočajo še za nadaljnjo naklonjenost in pomoč. Vasi Voglje in Voklo sta dobili z novo cesto takorekoč nov temelj, recimo, novo obuvalo. Saj vemo, da človeku, ki niso pošvedrane čevlje, tudi pariški, najnovejši krog obleke, ne pomaga. Tako je tudi z vasio, če nima ceste v redu. Pri tej priložnosti se mi zdi vredno omeniti, da so pri občini kljub najboljši volji, le nekaj nehote pogršili. V Vogljah so namreč asfaltirali samo cesto do kleparja Ogri-za, odkoder se pride v polovici ure v Sp. Brnik na letališče. Ker pa ima vas Voglje, ki je zelo značilna po sestavi in lokaciji hiš zaradi nekdanjega samostanskega

Te dni po svetu

POROČILO ALDA MORA

Po vrnitvi s prijateljskega obiska v Jugoslaviji je italijanski premier Aldo Moro obširno poročal italijanski vladi o svojem obisku. Prav tako je posebej obvestil o obisku predsednika republike Saragata. V uradnem sporočilu predsedstva italijanske vlade, »je svet ministrov soglasno odobril poročilo in izrazil zadovoljstvo z rezultati beograjskih pogovorov in razvojem prijateljskih odnosov med obema državama.«

BREZ LR KITAJSKE

Organizacija Združenih narodov bo še naprej okrnjena. Generalna skupščina OZN je namreč preteklo sredo ponovno odklonila predlog za sprejem LR Kitajske v svetovno organizacijo. Za sprejem je glasovalo 47 držav, proti sprejemu prav toliko, medtem ko se je 20 držav glasovanja vzdržalo. Od 1950. leta dalje se je razmerje sil v OZN v prid Kitajski sicer močno spremenilo (tedaj je le 16 držav glasovalo za sprejem), vendar tudi na letošnjem zasedanju ni mogla prodreti ideja o univerzalnosti svetovne organizacije.

O UKINITVI VIZ

Te dni je prispela v Beograd avstrijska delegacija na pogajanja za ukinitve vizumov med Jugoslavijo in Avstrijo. Predstavnik državne sekretariata za zunanje zadeve je povedal, da smo doslej ukinili vse vrste vizumov z Marokom, Poljsko, Tanzanijo, Dansko, Švedsko, Norveško, Finsko, Islandom, Romunijo, CSSR, Bolgarijo, Alžirijo, Tunizijo in Kubo. Pravkar so se končala pogajanja z Madžarsko. Pogajanja z Avstrijo so v teku in bodo v kratkem zaključena. Italijanski vladi pa smo predlagali, naj bi se pogajanja začela 2. decembra.

VREME PO SVETU

Pomlad in zima hkrati

V San Franciscu prava pomlad, v Moskvi pa —15 stopinj — Mrzli val zajel obširna področja Evrope od Atlantika do Sibirije — Poledica in težave v prometu niso samo »naša specialiteta«

Za letošnje vreme res ne bi mogli reči, da ni bilo muhasto. Po mokrem poletju, suha jesen, sedaj pa kar nenadoma skok v zimo s temperaturami pod ničlo, poledica na cesti, razbitimi avtomobili in polomljenimi kostmi. Kaže, da ne padajo v skrajnosti samo politiki, marveč tudi vreme.

V Evropi zadnje dni živo srebro ni zdrknilo pod ničlo le pri nas. Celo v Amsterdamu in Bruslju, pa Parizu in

Londonu je začelo zmrzovati. Temperature so se gibale med -1° in -7° Celzija. Mrzli val je povzročil težave pri preskrbi britanskega otočja z elektriko, zato so tudi tam naročili gospodinjstvom, naj varčujejo z njo.

Med evropskimi mesti so imeli najtopleje v Madridu od 6 do 11° C in še kar znosno tudi v Rimu od 4 do 14° Celzija. Na drugi strani Atlantskega oceana je vreme nekoliko ugodnejše. Nikjer niso zabeležili temperature pod ničlo, v San Franciscu pa je skoraj prava pomlad. Termometer je kazal od 14 do 19° C. Skoraj enako temperaturo je imel Tokio. V istem času so v Moskvi izmerili najnižjo temperaturo -15° C.

ŠE ENA SOVJETSKA MEDPLANETARNA POSTAJA

960 kg proti Veneri

Venera 3 ima novo znanstveno aparaturo. Ima tudi skupne naloge z Venero 2?

Pretekli torek so v Sovjetski zvezi izstrelili v vesolje medplanetarno postajo Venera 3. Nova postaja naj bi povečala obseg znanstvenih informacij in dopolnila znanstvena spoznanja o planetu Veneri in o vesoljskem prostoru. Na pot proti temu planetu so jo poslali samo štiri dni po izstrelitvi Venero 2. Prvo vesoljsko postajo te vrste pa so z istim namenom izstrelili že 12. februarja 1961.

Medplanetarna postaja Venera 3 tehta 960 kg. Po konstrukciji se nekoliko razlikuje od Venero 2. Ima drugačno znanstveno aparaturo. Pot po kateri leti je prav blizu tiste, po kateri je poletela Venera 2 pred nekaj dnevi. Vse naprave na medplanetarni postaji normalno delujejo. Doslej je postaja prodrla že globoko v vesolje.

Izstrelitev dveh velikih medplanetarnih postaj v isti smeri in v kratkem presledku, je vzbudila veliko pozornost vseh znanstvenikov, ki se ukvarjajo z vesoljem. S posebnim zanimanjem so

sprjeli podatek iz uradnega poročila o izstrelitvi, ki pravi, da komandno središče z Zemlje spremlja polet obeh vesoljskih postaj. To si razlagajo znanstveniki tako, da imata obe medplanetarni postaji nekatere posebne, a hkrati povezane naloge.

V Moskvi so tudi sporočili, da normalno delujejo vsi instrumenti na Veneri 2.

REKLI SO

ZOB ČASA JE ZATO TAKO MOCAN IN ZDRAV, KER NI ODVIŠEN OD SOCIALNEGA ZAVAROVANJA.

iz slovenskih zamejskih časopisov

MATAJUR
ZA PRAVICE
SLOVENSKEGA JEZIKA

Slovenska kulturno-gospodarska zveza je poslala odprto pismo predsedniku ministrskega sveta italijanske vlade Aldu Moru v Rim, v katerem ga seznaja z razmerami slovenske manjšine in pravi, da je treba zaščititi slovenski jezik na območju tržaške, goriške in videmske provincije. Tu naj bi se dala pravica pismene in ustne rabo slovenščine v vseh uradih, pravica do javnih napisov, pravico do slovenskih krstnih imen itd.

PREPLAH V TRBIŽU

Pred kratkim je nastala velika razpoka v bazenu hidroelektrične centrale v Rutah v Kanalski dolini. Skozl 3 metre široko in 15 metrov dolgo luknjo je vdrla voda v velikih količinah. Živi spomin na podobno nesrečo v vasi Longarone pred dvema letoma je povzročil preplah po vsej dolini in tudi v Trbižu. Na srečo se je stvar dobro končala, voda je vdrla le v solesko Zlenco in od tam v Zilo brez večjih posledic.

ONI K NAM

Po ugodnejši zamenjavi italijanske lire, oziroma po našem novem deviznem merilu, je iz Beneške strani vse več prehodov na jugoslovanski obmejni pas. Tako je skozi razne prehode ob Benečiji v oktobru prekorčilo mejo že kar 38.174 italijanskih državljanov in le 14.532 iz jugoslovanske strani. Iz kmetijskih razlogov (dvoletniki) pa je bilo v tem času 580 prehodov iz italijanske in 198 iz jugoslovanske strani.

LJUDJE IN DOGODKI

Pol resnice je laž

Do pred kratkim je uradno veljalo, da se v Južnem Vietnamu bije boj predvsem zato, ker Severni Vietnam sploh slišati neče o tem, da bi se pogajal o ustavitvi ognja. Zato je razumljivo, kot bomba deloval članek, objavljen v ameriški reviji »Look«, ki pravi, da so ZDA že lani dvakrat odbile ponudbe DR Vietnama za pogovore o prekinitvi sovražnosti.

Pisec članka je pri tem citiral informacije nedavno umrlega predstavnika ZDA v Združenih narodih A. Stevensona. Zato ni moglo biti dvoma o resničnosti objavljenih infor-

macij. Teh tudi nihče ni zanikal. S posebnimi izjavami se sedaj sicer vsi odgovorni funkcionarji skušajo omejiti od osebnosti za tako postopanje. Zlasti obrambni minister McNamara, ki ga članek najbolj črni.

No, pustimo razglabljanje o tem kdo je osebno kriv za vietnamsko pustolovščino ob strani, sicer bi morda prišli predaleč. Poglavito je, da je bilo ameriško javno mnenje v zablodi in da mu je kar nenadoma resnico nekdo vrgetel v obraz. Kako bo sedaj reagiral povprečni Američan? Še zlasti, če vemo,

da so doslej mnogi obsodili južnoazijsko pustolovščino, pa čeprav so jim jo lažno prikazovali kot boj zoper nepopustljivo »komunistično subverzijo«. V protestih zoper ameriško politiko v Jugovzhodni Aziji sta se dva Američana živa zažgala, več mladih fantov pa je požgalo vojaške knjižice.

Pred letom dni bi se dalo spopad nedvomno hitreje izgladiti kot sedaj. Tedaj je bilo v Južnem Vietnamu le nekaj tisoč ameriških vojaških strokovnjakov, danes pa je tam domala že 200.000 mož redne vojske.

Značilno za politiko Združenih držav po smrti Kennedyja je, da se vedno bolj obrača stran od na-

prednih tokov v sodobnem svetu in pluje po nevarnih vodah zaostrevanja in vojn. Zakaj ameriški voditelji tako delajo je težko reči. Je to samo njihova osebna volja? Morda tudi to! Tako pač je. Kar pogledamo, kako se ZDA obnašajo v Latinski Ameriki. Za časa Kennedyja se je uveljavila trezna politika, ki se je odrazila v razvoju demokratičnih ustanov in tamošnjih deželah. Danes pa ZDA dajejo neomejeno podporo vojaškim diktaturam v boju zoper demokracijo. Podobno je v Kongu, pa v Vietnamu, povsod isto.

Res je, da je tudi Peking — na drugi strani — za približno enako politiko trde roke. Tudi Kitajska je zoper »nečasten mir« v

Vietnamu in se navdušuje za boj do konca. Kaže, da sta torej na vietnamskih tleh srečali dve skrajnosti, ki sedaj tako tragično zapletata usodo tega malega naroda.

Toda kljub navidez neizhodnemu položaju se vendarle kaže v zadnjem času določen izhod. Morda že objava članka pove svoje. Morda še več potrditev iz Hanoja, da je Severni Vietnam pripravljen na pogajanja in v njih ne vidi nič »nečastnega«. Največ pa si svetovna javnost obeta od obiska petih ameriških senatorjev v Moskvi. Ni izključeno, da je to prvi korak k politični rešitvi vietnamskega problema.

ABC

105. V trenutku se je nabralo okrog letala toliko zijač, da Peter skoraj ni imel kam stopiti. »Fant, kje si pa pilota izgubil?« se je začudil star možak, ko se je prepričal, da ni v kabini nikogar več. »Pa ne, da si se sam onegavil s to rečjo po zraku!« Peter se je nasmehnil: »Pa še kako sem onegavil! Ampak, prosim, povejte mi raje, kje je tu telefon; v Ljubljano moram telefonirati, da pridejo pome.« Možak se je popraskal pod klobukom. »Prekrito, to boš moral pa kar v Moravče stopiti!«

PANORAMA

106. V Moravčah je Peter zvedel, da telefon ob nedeljah ne deluje. Na postaji Ljudske milice si je izposodil kolo in se odpeljal v Domžale. Tudi tu ni imel sreče. Moral je naprej v Ljubljano. Pozno popoldne je prisopihal na letališče. V lopi sta samo dva učenca nekaj popravljala. »Kje pa je Branko?« je hlastno vprašal, ko je videl, da je vse zapuščeno. Fanta sta povedala, da vsi iščejo Marka. Poletel je s Carko proti Rašici in se ni vrnil. Peter si je obrisal oznojeno čelo in se ozrl po lopi.

107. Ob steni je stal Branko. Peter se je včasih že vozil z njim po letališču. Naglo se je odločil. Poiskal je dolg žebelj in ga vdelal v odprto steno. Pognal je motor. V odprto steno je vdelal žebelj. Peter se je odločil. Poiskal je dolg žebelj in ga vdelal v odprto steno. Pognal je motor. V odprto steno je vdelal žebelj.

108. Nato sta se razstavila letalo in ga spravila pod najbližji kozolec. Mračilo se je že. Sedaj brž v Ljubljano. Nekaj časa je šlo vse po sreči. Blizu Domžal pa je pričel motor kašljati kakor nadušljiv starec. Še enkrat je naredilo kh, kh, puf — in lepe vožnje je bilo konec. »Daj, porini me malo,« je predlagal Peter svojemu spremljevalcu. Siromak je rinil Petra in motor, da je komaj še sodel, a brez uspeha. Sedla sta v travo poleg ceste. Medtem se je že popolnoma stemnilo.

Anekdote o ožjih

»Dragi prijatelj,« je dejal lord Russell, »da še nikdar ni spregovoril besede o nobeni seji doslej niste se odločili.«

»Motite se, dragi prijatelj,« je dejal lord Sulisbury, »brž ko spregovorite o nobeni seji, da bi se odločili.«

Sulisbury je bil trmast, da bi ženske dobile volilno pravico. Njegov enakovrsten, da bi ženske dobile volilno pravico. Njegov enakovrsten, da bi ženske dobile volilno pravico.

»Gospa,« ji je dejal, »če bi bil moški, bi moral poprej odložiti ta ogromni obraz.«

»Oh, lord,« je odvrnila dama, »za volilno pravico sem pripravljena odložiti kar hočete.«

»Na ta način,« je menil Sulisbury, »bi me pa lahko še spreobrnil.«

Znan kriminalist je vprašal lorda Russella, kakšno kazn bi on predlagal za bigamijo. Russel je odgovoril:

»Dve tašči.«

Na nekem zborovanju je zaklicala zagrizena borka za ženske pravice Lloyd George: »Ko bi bili vi moj mož, bi vas zastupila!« Lloyd George ji je mirno odgovoril: »Če bi bil jaz vaš mož, bi strup tudi vzel.«

»Kakšen je resnično dobro vzgojen človek,« so vprašali Lloyd Georgea. »Resnično dobro vzgojen človek,« je odvrnil, »je tisti, ki tudi tedaj ko je sam vzame sladkor s kleščami.«

Atomska tajnica

se ne sme poročiti

— Žena, ki čuva največje skrivnosti ZDA

Dvanajst let je bila dr. Rita Orfels znanstvena sodelavka v raznih raziskovalnih centrih ZDA. Potem so jo poklicali v obrambno ministrstvo. S svojim dohodkom 2000 dolarjev (2.500.000 din mesečno) je gotovo najbolje plačana tajnica na svetu. Tajnica je namreč njen uradni naziv. Če bi kdaj zbolela ali če ne bi mogla več delati, bi dobila od države pol milijona dolarjev odpravnine (625 milijonov dinarjev). Toda dr. Rita Orfels tudi takrat ne bo svobodna. Še takrat jo bodo budno nadzorovali, dokler bo to določilo obrambno ministrstvo.

nik, ki pač deluje samo na svojem specialnem področju. Čeprav pozna največje skrivnosti na svetu, vendarle ni srečna in pravi: »Sicer pa sem tudi jaz samo ženska: hrepenim po svojem domu, po otrocih in po možu, ki bi zanj vse storila. Zame pa je vse to neizpolnjivo.«

Velik železni blok, v katerem živi Rita Orfels, je arhiv ZDA. Cez dan sedi Rita v prvem nadstropju svoje pisarne. Vrata je moč odpreti samo električno. Blizu njene pisarne so shranjene največje skrivnosti, ki odločajo o vojni in miru, o gotovosti in negotovosti.

Rita Orfels stanuje v treh elegantnih privatnih sobah, ki ležijo poleg arhiva. Toda tam ni brez nadzorstva. Dva tajna detektivita stojita spodaj ob železnem bloku pri stikalni napravi. Ta dva Rita zakleneta in šele ko pritisneta na vzvod, lahko pride

spet ven. Atomska tajnica sprejema ukaze samo od dveh oseb: od predsednika Johnsona in od nekega visokega oficirja iz generalnega štaba.

Ce gre Rita Orfels kdaj v gledališče — seveda zastražena — je zmeraj bombardirajo reporterji z vprašanji; vendar se jih mora rešiti z nekaj nepomembnimi besedami. Če bi se kdaj komu posrečilo, da bi jo ugrabili, ima za tak primer zmeraj pri sebi ampulo s strupom, ki povzroči smrt v nekaj sekundah. Ona namreč ve več kot vsak atomski znanstvenik, ki pač deluje samo na svojem specialnem področju.

Jeanne ni več sama

V Franciji ustanovljen sindikat nezakonikih mater

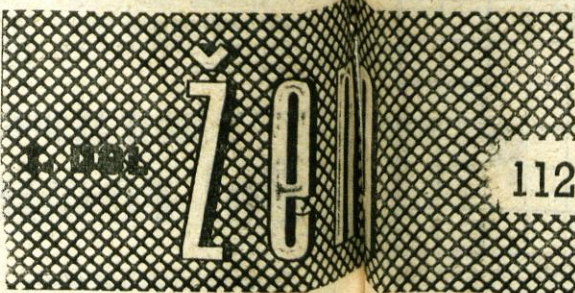
Od 865 tisoč otrok, kolikor se jih v enem letu rodi v Franciji, je več kot 51 tisoč nezakonikih. Pred petimi leti so z zakonom izenačili pravice mater z nezakonikimi otroki s pravicami, ki jih imajo poročene matere. Še vedno pa je ostal nerešen problem, komu zaupati otroke v času, ko so te matere na delu. V vsej Franciji je samo okrog 20 jasli, zavetišča in materinskih domov.

Zaradi tega se je pred kratkim v Nici zbralo več kot 300 mater nezakonikih otrok. Sklenile so, da ustanovijo svoj sindikat, ki se bo boril za njihove pravice, uetavljaj jasli in zavetišča in pomagati ženam, ki so v moralni nevarnosti, da zapadejo prostitutki.

Na sestanku je več žena opisalo svoja doživetja. Jeanne, njen primer pa je v mnogim čem tipičen. Jeanne, lepa 25-letna črnolaska, je pred tremi leti v nekem letovišču spoznala privlačnega mladca. Med njima se je razvila ljubezen. Jeanne je delala v neki parfumeriji in za-

njarila o sreči. Resničnost pa jo je razočarala. Njen ljubimec je izginil, ko je izvedel, da je Jeanne zanosila. Starši so jo zapodili iz hiše, njen delodajalec jo je odpustil.

»Ko sem zapustila poročnišnico,« se spominja Jeanne, »sem čutila, kot da sem sama na oceanu. Ničesar nisem imela, nobenih sredstev. Dve ženi, ki sem ju spoznala na cesti, sta mi obljubili delo. Toda že naslednjega dne sem razumela, za kakšno delo gre: za prostitucijo. Prej pa bi začela prostitucijo, kot da bi se vdala prostitutki.«

112

»Kam meriš?« pravi vzornica. »Nikamor. Toda, ali se ti ne zdi, da je nekdo že videla. A kje, se ne morem spomniti.«

Potem naj se poizkuša! On je v njem ga potem zanimala in zakaj bi govorila. Drugače bosta zares zamudila parnik. Res, zadnji čas je, da so poizkušali potegniti most in sirena je dala znak. Z roko pozdravljata Franca. Oboje obrne in pohiti za Anno.

»Lepega sina imaš. Takega bi hotel.«

»Zares?« se razveseli Anninih besed.

»Zares.«

Anna je jalovka. Ne more imeti otrok.

Golobje sedajo na Tartinijev spomeniku. Golobje sedajo na Tartinijev spomeniku. Golobje sedajo na Tartinijev spomeniku. Golobje sedajo na Tartinijev spomeniku.

Gorenjski kraji in ljudje

Še nekaj o Pšati

V Glasu smo 23. oktobra letos objavili reportažo o Pšati in Poženiku, dveh vaseh pri Cerkljah. Pšaški rojak Franc Preša, profesor, ki menda piše kroniko o tej zanimivi vasi, nam je za naš list o njej še nekaj napisal. Njegovo pismo v celoti objavljamo.

Smemo trditi, da so prvi Slovenci, ki so prišli v naše kraje, Pšato naselili in najbrž tukaj našli tudi že tuje narode. Pozneje ima Pšata pestro zgodovino. Veliko krajev poznamo, ki se imenujejo po vodi, in sicer kar dvakrat: enkrat tam, kjer voda izvira, drugič pa tam, kjer se izteka v večjo reko. Tudi Pšata ima svojo ponovitev pri izlizu v Kamniško Bistrico.

Pšata je edina vas na Gorenjskem, ki je spadala ves srednji vek pod gosposvo Malteških vitezo. Ta red je dobil po Križarskih vojnah na bivšem Kranjskem velika posestva, med njimi tudi Komendo. Najmogočnejši in najbolj poznan je bil komendator Peter Jakob Testaferata, rojen 10. X. 1678. V Komendo je prišel leta 1704, in ostal tam do leta 1734, torej celih 30 let, a slovensko se ni prav nič naučil. Na tlako pa Pšačani niso hodili v Komendo, kakor bi bilo pričakovati, vsaj takrat ne, ko je bil tam oskrbnik Peter Pavel Glavar. Vsi starejši ljudje so vedeli povedati, da je bila pšaška tlaka v Smledniku. Sele pozneje, ko sem pričel bolj sistematično učiti se domačo zgodovino, sem našel, da je bil Glavar dalj časa oskrbnik graščine v Smledniku. Ko so leta 1808 Francozi okupirali naše kraje, so se take tlake prenehale, Avstrija pa je pozneje spet uvedla vse po starem in pšaško tlako določila smledniški graščini. Moja stara mati mi je še kot dečku veliko pravila o tej tlaki. Nisem se hodil v šolo, ko sem ji pomagal pletiti proso. Da tak otrok nima razumevanja za kako vestno delo, je umevno samo po sebi. Rekla mi je: »Prav po tlačanško pleveš!« Iz tega, se da sklepati, da tlačani niso bili prav vestni delavci.

Ze zvečer je prišel na konju grajski hlapec in napovedal tlako za določen dan. Frantje in dekleta so se potem dogovorili, kdo bo šel. Ni bilo važno, kdo gre, le število je moralo biti. Za Petra Pavla Glavarja je bilo na Pšati še deset lesenih hiš. Jaz sem pomnil samo dve; letos so še zadnje podrti in zdaj ni nobene več. Zanimivo je tudi, da je bila v sto letih na Pšati nova samo ena hiša.

Dva mlina sta na Pšati tekla noč in dan. Zito so nosili z Raven, Apna, Senturške gore in okoliških vasi. Pri Mušču je bila tudi stara žaga, ki so ji rekli venecijanka. To ime je ostalo za take žage skozi stoletja. Italijani so namreč pri nas že od nekdaj kupovali les, najraje seveda žaganega. Prav Italijani so bili prvi mojstri, ki so ob naših potokih postavljali take žage; ker je bila za nas Benecija Italija, se je to ime udomačilo. Taka žaga, stara nad 300 let, še danes obratuje v gradu Bistra pri Vrhniku.

Vsak mlin je imel še naravno za stiskanje lanenega semena. Noč in dan je toliko na uho mlinsko kolo. Danes oba mlina na Pšati še stojita, vendar sta deloma že porušena. Koliko romantike bo izgubila naša prijazna pokrajina z izgubo teh mlinov, ki so odigrali veliko zgodovinsko vlogo! Koliko lačnih partizanov je našil majhen mlinček v nepristopni grapli. Koles je bilo pred vojno na Pšati še zelo malo; v nedeljah smo ostali vsi otroci in fantje kar v domači vasi. Po svoje smo se zabavali. Pozneje smo se zvečer dobili na klančku, od kjer je krepka fantovska pesem odmevala v poletno noč.

Jožmanov France je več let hodil s Pšate peš na delo v Kranj. Bil je gradbinski delavec in je vsak dan naredil 26 km. Samo ena hiša je bila na Pšati, kamor je poštar prinesel pokojnico; ta upokojenec je bil Mačuder. Bil je krojač in zelo zabaven mož; otroci so imeli v njegovi hiši veliko prostost; topli smo se in noreli, on pa se je smejal. Danes je hiša, kamor poštar pride s pokojnico že veliko.

Jurjevce je imel lepega velikega žrebca, s katerim se je morda zadnji vozil v »bagerletu«; to je voz, ki je imel pleten gornji del, na njem pa je imel kar postlano in se je peljal leže. Veliko zanimivega je vedel povedati strastni lovec Kobče. Stari Letnar je bil vedno nasajen in ni nikdar lepo govoril s človekom. Vsakega je spraševal, kam gre, kje je bil prej, kje bo jutri in kaj bo jedel; dal pa ni nikomur nič. »Zlode smo mu rekli.«

Vse staro življenje je zakril moderen čas, pšaške originale pa zelena ruša.

Franc Preša

MIHA KLINAR: MESTA, CESTE IN RAZCESTJA MIHA KLINAR: MESTA, CESTE IN RAZCESTJA

vzdržljivost njegove večno negibne postave. Nebo je modro ko morje. Zrak je negiben. Brezvetrje je in v sveti Jurij, ki na vrhu zelo visokega zvonika kaže smer vetrov, nima kaj početi in se s kom večskovati.

Anna in Franc prečkata Tartinijev trg in se zgubita v ozkih ulicah najstarejšega dela mesta med stavbami z balkoni in balkonički in z obokanimi okni, ki spominjajo na čase vladavine beneške republike. Vzpenjata se iz mesta brez cilja proti gričem, ki so deloma goli, deloma porasli s trtami in oljkami. Anna mu pripoveduje, da ji je mož pisal iz Münchna. Rad bi, da bi prišla za njim na Bavarsko in da bi poletje preživela kje ob Starnberškem jezeru. Toda njej se ne da. Njej je lepše tu.

Kaj je lepšega na svetu kakor ta pokrajina ob Adriji. Niti San Remo po njenem mnenju ni tako lep. Tam so samo igralnice in družba samih volkov, ki bi najraje drug drugega raztrgali in uničili, a si hlinijo plemenitost in zadržano prijaznost, značilno za ljudi iz visoke družbe. Moraš se jim hočeš nočes prilagoditi. Aleja med palmami je res čudovita. In tudi Corso Umberto je lepa ulica...

Da, Corso Umberto. Tam je stanovanje Marie Oggioni, grofice Tiepoli, ki jo je sodišče te dni oprostilo. Sodniki, bržkone sami pohotni starci, so si napasli svojo pohoto z nesramnimi vprašanji o intimnih odnosih med njo in med ubitim Quintilijem Polimantijem. Vpraševali so jo, če je vojaški sluga njenega soproga res smel zahajati k njej v spalnico, ne da bi potrkal. Odkrili so baje tudi neko ljubezensko pismo, ki ga je pisala Polimantiju iz Benetk, kamor je odšla na pogreb svojega strica. Pri ubitem so našli tudi medaljo z njeno podobo. Vojak baje o odnosih z njo ni bil tiho. Nekateri porotniki so trdili, da ga je zato ustrelila, drugi so ji verjeli, da je vojak skušal biti nasproti njej nasilno nesramen in da ga je ubila v samoobrambi ter tako rešila čast plemenite in oficirske

žene. A za javnost največja senzacija je bila, da je obtožena grofica zaupala obrambo socialističnemu poslancu v italijanskem parlamentu, dr. Raimundu. Tudi on, tako menj Anna, ni mogel ostati miren pred lepoto obtožene grofice. S svojim zaključnim govorom je ganil večino porotnikov. Pozval jih je, naj presodijo, ali je signora Oggioni segla po revolverju v samoobrambi, obenem pa v imenu človeške vesti zahteval, naj bi nihče ne zasramoval ubitega, če se je spozabil. »Tega ne dopušča naša vest,« je vzkliknil. Zato tudi nobene odobravanja in cvetja za storilko nesrečne tragedije, marveč raje človeško sočutje do nesrečnice. Spomnil je porotnike, koliko zaničevanja in sramote je doživela samo ob besedah, ki jih je slišala iz moških ust na sodišču. Pred javnostjo so jo slekli do gola, toda njej, kakor v zasmeh posmehu, je ostala krona plemenitosti na glavi. Upoštevalo naj zavest njene lastne krivde, njene lahkomiselnosti, krivdo njene vznemirjajoče lepote. Kljub vsemu bi ji odpustil sam Kristus, kakor je odpustil grešni Mariji Magdaleni.

Anna zna advokatov govor skoro napamet. Zdi se ji lep. Toda najbrž bi sam govor ne zadoščal, ko bi lepota grofice Tiepoli, poročene Oggioni, ne ganila pet porotnikov, ki so glasovali za grofičino izpustitev in bili v večini proti štirim, ki so zahtevali kazni, in enemu, ki se ni hotel zameriti ne tej ne oni strani in se je glasovanja vzdržal.

Taki so Italijani. Gane jih celo lepota take ženske, ki je storila zločin, in jo oprostje vsake krivde. Nemški sodniki bi jo poslali pod giljotino, kakor so Greto Beier.

PARIŠKA VISOKA MODA

Pariz je odkril geometrijo

Prosim, samo ne zdrznite se preveč. Nihče ne pričakuje, da boste zvesto posnemale modele. Če pa vemo zanje, ni napak.

Primer precej ekstravagančne črno-bele kombinacije. Ali ne?

Haute Couture v Parizu je veliki modni laboratorij. Tu se porajajo nove modne ideje, vendar le nekatere so dovolj močne, da prodrejo in jih svet sprejme. Mnogim novostim se spočetka smeje, potem jih pa sprejmemo, pozneje smo morda celo zelo navdušene.

Vse več in več se govori o Corregesu. Saj ste že slišali zanj? Pravzaprav je njegova ideja, da je potisnil geometrijo v naročje modi. Geometrijske oblike v kroju in blagu pa so največja novotarija.

Črno-bela kombinacija v različnih variantah je tipična. Ta kombinacija je seveda lahko zelo upadljiva, lahko

pa je tudi solidna. Bela barva pozimi? Zakaj pa ne! Saj pristoja vsaki ženi in jo očarljivo pomladi. Beli kostimi, beli plašči, bele večerne obleke. Tudi drap v kombinaciji s črno ali temno rjavo je priljubljena.

Udobni, mehki in polni naj bi bili plašči bodočnosti. Vsekakor, vesela novica za vse tiste, ki so se naveličale oprijete redingote plašča.

Mnogi športni ali tudi elegantni kostimi imajo jopice oprijete, krilo je bogato, in sicer nabrano ali položeno v pole. (Samo, pristojalo bo le res vitkim ženam).

Chanel, priletna, a še vedno spoštovana modna kreatorica, ima tudi v tem letu isti stil. Le veliko nagnjenje k črno-beli kombinaciji je pri njej novo.

VEČERNA OBLAČILA

Brokat z zlatim lamejem, čipke in šifon so najimenit-

Se vedno ozek plašč s krznenimi dodatki je prav mladosten

nejše tkanine, za večerne obleke v letošnji sezoni. Tudi satin in rips igrajo pomembno vlogo. Barve so svetle in močne. Bela dominira, rumena in zlatorumena sta prišli zopet na dan. Tudi roza in rdeča kot rubin sta lepi in modni.

Pojav zobne gnilobe je tesno povezan s civilizacijo. Pred srednjo kameno dobo zobna gniloba ni bila poznana, pojavila se je pred nekako 7000 leti. Eskimi te boleznijo ne poznajo, saj se pojavlja le pri 2% prebivalcev. Živali, ki žive v prosti naravi, imajo brez izjeme zdrave zobe. Zobna gniloba se pojavlja, če živijo v ujetništvu.

Strokovnjaki so mnenja, da je za zdravje zob najpomembnejša prehrana. Zelo pomembno je spoznanje razkrajajočega vpliva fermentacije sladkorja, pri čemer se tvori mlečna kislina. Če zobe čistimo, preprečujemo nastan-

Ali znamo telefonirati

Marsikdo zanemarljiva pravila pri telefoniranju. Najprej se moramo predstaviti: »Tukaj Knezova, ali bi lahko govorila z Jurčičem?«

Prav nič lepo se ne sliši pogosto vprašanje: »Kdo pa je tam?« ali: »Kdo pa kliče?« Spodobni se tudi, da vprašamo: »Vas mogoče motim?« Sploh pa bodimo kratki.

Če ste se zmotili pri številki ali če je bila napačna zveza, se vljudno opravičite. To je nujno, sicer vas ima lahko tista oseba opravičeno za neotesanca.

Zobna gniloba in nega zob

nek mlečne kisline, ki razjede zobno sklenino. Zobem torej predvsem škodujejo ostanki sladkorja, ki se pretvarjajo v ustih v škodljivo mlečno kislino. Pametno je, da pojedemo po slaščicah jabolko, kajti kisline tega sadeža odstranijo z zob vse ostanki sladkorja. Vsekakor pa na redno čiščenje zob zjutraj in zvečer ne smemo pozabiti. Zobe čistimo s krtačko navpično. Drgnenje zob v vodovodni smeri utegne celo škodovati skleninastemu ovoku zoba. Zelo zanimive so študije znanstvenikov o varovalnem učinku fluora. Ugotovili so, da ljudje v neki pokrajini Texasa, kjer vse-

buje voda nekaj miligramov fluora na kubični meter, zobne gnilobe skoraj ne poznajo. Kaže pa, da je fluor učinkovit samo, če ga uživa človek v otroških letih. Od raslim fluorizacija ne pomaga.

Sprva so celo mislili, da bi dodajali fluor pitni vodi. Kmalu so se dvignili nasprotujoči glasovi. Če dobiva telo fluor dalj časa, utegne priti do motenj v telesnem razvoju, boleznijo jeter, pogostni prelomi kosti itd.

Poskušajo pa s fluornim mlekom, ki deluje neposredno na same zobe. Italijanski profesor Benagiano je vršil poskuse z raztopinami, ki so vsebovale 2 do 4 odstotke fluora. Raztopino je nanašal na same zobe in ugotovil, da je s tem mogoče doseči zavarovalni učinek pri blizu 30 odstotkih otrok.

Zaenkrat smo pa še precej nemočni v boju proti preplečeni zobni gnilobi. Moramo se zavedati, da je stalna kontrola zob več vredna od slehernega zdravljenja.

Za kratek čas

Neki novoporočenec je prišel v službo s precejšnjo zamudo. Šef, ki je to opazil, mu je jezno dejal: »Kaj pa se to pravi? Kako morete toliko zakasnit? Pojasnite mi!

— Ja, veste... se je opravičeval krivec — zjutraj sem postal oče!

— Ze? Nič, nič, mladi moj prijatelj! To je seveda čisto nekaj drugega! Čestitam vam! Čestitam! Kaj ste pa dobili? Dečka ali deklico?

— No, ne morem vam povedati-l, skrušeno odvrne

mladenič. Zvedeli bomo šele čez devet mesecev...

Ze pri prvem dejanju opere žena opazi, da se njen mož dolgočas.

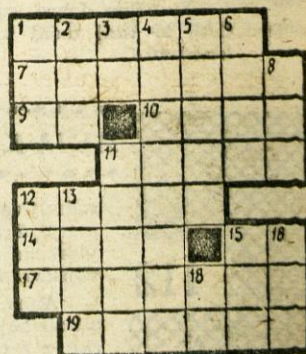
— Ali ti je zoprno? — ga vpraša, da bi se prepričala.

— Oh, ne morem prenesti slabo petje tega tenorista!

— Potem je bolje, da greva — predlaga žena!

— O, to nikakor! V tretjem dejanju ga bodo ubili in to moram videti!

Mala križanka

VODORAVNO: 1. Iztržek, prejemki v gotovini, 7. popularna italijanska filmska igralka (Grenki riž), 9. španski splošnik, 10. malik, 11. glavno mesto balkanske države, 12. mesna jed, 14. boječ plevel, 15. predlog, 17. nerazpoloženost, jeza, 19. danski šahovski vele mojster (Bent).

NAVPIČNO: 1. vzdevek, naziv, 2. kraljevič v Mahabharati, 3. avtomobilska oznaka Kutine, 4. Kersnikov roman, 5. užiten plod, 6. reka v Mongoliji in SZ, 8. vzklj pri bikoborbah, 11. pokrajina v severni Španiji, 12. naravna sila, instinkt, 13. domača tovarna žival, 15. del voza, 16. del tedna, 18. kratica za ljudsko skupščino.

RECEPTI

DUŠENO RDEČE ZELJE

V ponvi ogrejemo najprej žlico masla, nato dodamo žlico sladkorja in ko je karameliziran, zelo malo na drobno zrezane čebule. Še preden ta zarumeni, prilijemo razredčenega kisa. Nato dodamo razrezano rdeče zelje, klinček in košček cimeta, solimo in pokrito dušimo. Med dušenjem prilivamo juhe in malce vina. Če želite, da bo zelje »stekleno« mu dodajte, potem ko je že mehko, malo naribanega jabolka in košček naribanega krompirja. Ko vse skupaj dobro prevre, prilijete vina.

RAJŽELJC, OCVRT Z JAJCI

1 rajželj, 5 dkg olja ali masti, 5 dkg čebule, sol, poper, 5 jajc.

Kuhani rajželj zrežemo na krajše rezine. Na razgreti masli svetlo zarumenimo drobno sesekljano čebulo, dodamo rajželj, solimo, popoprmo in med počasnim mešanjem malo sprazimo. Nato dodamo stepena jajca in med praženjem mešamo, da zakrnejo. Ponudimo s slanim krompirjem in solato.

MALLNASVETI

● Ocvirki slanin, ki pa ne smejo biti preveč zapečeni, so na drobno nasekljani zelo primerni dodatek juham ali zelenjavi.

● Kis ne postane moten, če damo v steklenico nekaj koščkov oglja. Oglje posrka vso nesnago.

● Roke bomo imele lepe, če si jih bomo vsak večer natrle z mastno kremo. Enkrat tedensko jih bomo okopale v slani vodi; po kopeli potisnemo nohtno kožico nazaj, nikoli je ne porežemo.

KDAJ VSE UPORABLJAMO KIS

● Če vas piči komar, si ranico namažite s kisom in srbenje bo hitro minilo.

● Če se vam črna obleka sveti, namočite ščetko v kis in drgnite z njo po svetlečem mestu.

● Kadar si umivate lase, jih na koncu splaknite v

vodi, ki ste ji dodali tri jedilne žlice kisa. Lasje se vam bodo lepo svetili.

● Če je jajce v vodi počilo in je beljak začel uhajati, dodajte vodi nekaj kapljic kisa in beljak okoli jajca se bo takoj zgostil.

● Sadne madeže odstranite z rok, če kanete nanje nekaj kapljic kisa.

● Če ima jajce majhno razpoko, pa bi ga vseeno radi mehko skuhal, dodajte vodi, v kateri ga mislite skuhati, nekaj kapljic kisa in jajce bo ostalo celo.

● Če hočete ponošeni obleki osvežiti barvo, jo operite v mlačni vodi, ki ste ji dodali kis. Na en liter vode dodajte po eno jedilno žlico kisa in vaša obleka bo imela zopet živo, lepo barvo.

GLAS pionirjev

Lov na petelina

Moj stari oče je bil lovec. Njegovo pripovedovanje o lovu me je zelo zanimalo. Najraje se spominjam pripovedi o lovu na petelina. Povedal jo bomo tudi vam.

Takole je pripovedoval stari oče: »Ob dveh zjutraj sem odšel iz hiše. Ko sem zaklepal večna vrata, sem se ozrl na nebo in se razveselil. Nobena oblaka, nobene lise na nebu.

Za ovinkom se je hipoma dvignil stebel sivega dima in v motnih obrisih kipel kvi-

šku. To je bilo znamenje mojega prijatelja, ki me je pričakoval, da se odpravim na petelina. Krenil sem na levo in ob ognju našel prijatelja-lovca, ki je ves zamišljen sedel na štoru. Pozdravila sva se in se s svetilko v roki napotila po kamniti poti. Z visokega je skovikala sova, ki je bežala pred dnevom v skrivališče. Pod borom sva obstala. V dolini je žuborel potok. Na vzhodu je bledele nebo, drobni kosmi meglic so bili razkroplje-

ni po poti prihajajoče zarje. Kmalu so se prikazali prvi žarki sonca. Tedaj je petelin zapel. Komaj slišno je zadonel njegov globok zamolkel glas daleč na pobočju gore. Napotila sva se v smer, kjer je pel petelin. Plazila sva se in pazila, da ne bi počila kakšna suha vejica. Najmanj trideset korakov je bilo do petelina, kjer sva obstala. Skrila sva se, da naju ne bi opazil. Ko je moj prijatelj pomeril z dvocevko, je pod nogo naredilo resk, vrh drevesa pa škraf, škraf, škraf. Petelin je odletel. Videla sva samo črno piko, ki je izginila za gozdom. Petelin je odletel v dolino, midva pa za njim. Na robu griča sva ga opazila, kako se je gostil s poganjki na borovcu. Lovec je pomeril drugič in v dolino je odjeknil strel. Petelin je povesil glavo in omahnil.

To je bila njegova zadnja pesem in pozdrav vzhajajočemu soncu.

Janez Kržišnik
iz Skofje Loke

Zajčev nos

Ali ste že kdaj pomislili na to, zakaj ima zajec preklan nos? Nekoč so se v gozdu o tem pogovarjale živali...

Bilo je to pred mnogo, mnogo leti. Bilo je to tedaj, ko ljudje splah še niso umirali. Čudno se jim je zdelo, da nihče ne umre, a ker so bili prepričani, da le morajo vedeti, kaj to pomeni, so se odločili, da vprašajo za pojasnilo.

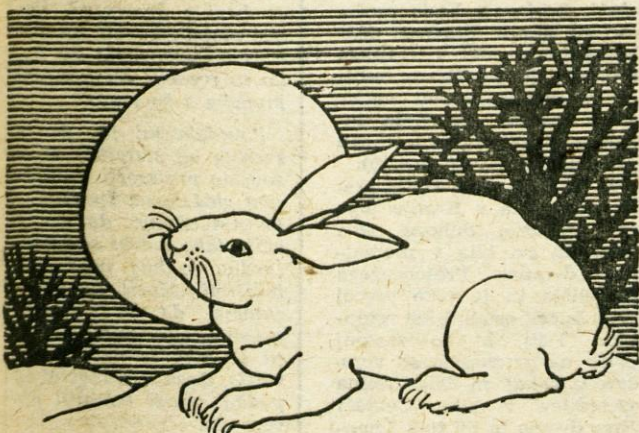
V tem času so ljudje zelo občudovali luno. Bila je velika, svetla in lepa. Potem je

Dolgohec je bil ponosen, ker so mu ljudje zaupali. Le nekaj dni je minilo in že je ves upehan stal pred luno in poslušal njeno sporočilo:

»Kakor umiram jaz in umirajo živim, tako boste tudi vi umirali in umirajo živeli.«

Ce bi bilo res tako, bi ljudje vsak večer zaspali in se zjutraj zopet zbudili. To bi se ponavljalo brez konca in kraja. Nikoli ne bi nihče umrl.

Ko se je zajec vrnil med ljudi, se je kar bal povedati,

bila vsak dan manjša, vse dokler ni popolnoma izginila. Ko so bili že vsi prepričani, da je umrla, se je zopet pojavila, v začetku sicer majhna, a je rasla vsak dan, dokler ni bila zopet velika in najlepša. Ker so jo videli, kako vsak mesec umre in se zopet rodi, so se odločili, da njo vprašajo za pojasnilo o življenju.

Luna je zelo, zelo daleč. Ljudje so se zato odločili, da pošljejo k njej hitrega zajca.

ker mu je luna zabičala, da se bo tako godilo, kot bo on povedal ljudem. V zmedenosti ga je polomil:

»Luna je dejala, da kakor ona umira in umirajo propada, boste tudi vi umrli in šli v nič.«

Luna je slišala usodno sporočilo. Rada je imela ljudi ter se tako razjezila na zajca, da je pograbila poleno in mu ga zalučala v nos. Od tedaj dalje ima zajec razklan nos, a vsak človek mora prej ali kasneje umreti.

Nekdo mi je povedal

Nekega lepega jesenskega dne sem pobiral pred hišo orehe. Mimo je pripeljal avto in ustavil pred menoj. V njem je bil mlad človek, ki mi je začel pripovedovati, kako je bilo, ko se je peljal tod mimo, ko je bil še deček.

»Nekega dne med vojno sva se z očetom peljala iz Domžal v Kranj po železo. Ko sva prišla do vaše hiše v Bivjah pri Senčurju, sva pri znamenju zagledala Nemce. Na tleh so ležali trije ranjeni partizani, ki so jih stražili. Spreletela me je groza. Nemci so naju ustavili in pregledali, da bi ukradeni použili.

LOJZE ZUPANC

dali voz, če morda ne voziva kaj za partizane. Ker nisva bila sumljiva, so naju pustili naprej. Ko sva se popoldan vračala iz Kranja, so bili Nemci še vedno na tem mestu. Zopet so naju ustavili in pregledali. Ne morem povedati, kako sem se oddahnil ko sva le srečno prispela domov.«

Vedno kadar grem mimo tega znamenja v šolo, se spomnim, kaj mi je povedal neznavec.

Franci Erzín
Osn. šola Senčur

Švabski obed

Siromak

Hodim po cestah
in dež mi pere obraz.
Hodim ves razcapan,
šibak in bled in bolan.

Ljudje, usmilite se siromaka,
usmilite se in mu dajte kruh!

Moj dom so ceste
brezkončne in široke,
moj dom bodo grude zemlje
temne in mokre.

Ljudje, usmilite se siromaka,
usmilite se in mu dajte kruh!

Vida Gartnar,
6. r. Preddvor

Padel je komandant

Z očetom sva šla na izlet. Dolgo časa sva hodila po gozdu, ko sva naposled prišla do nekega spomenika. Očistila sva ga. Na marmornati plošči je pisalo: Slava padlemu komandantu.

Povprašal sem očca, kdo je bil ta komandant. Rekel je, da je bil njihov. Povprašal sem ga, kako je padel. Začel je pripovedovati:

»Že zgodaj zjutraj so začele pokati puške in so neprekinjeno ragljali mitraljezi. Hitro smo pridrveli iz bunkerjev in skočili za okope in pričeli smo streljati na Nemce.

Prvi Nemci so že prodirali, da so bili oddaljeni le še trideset metrov od bunkerjev. Toda partizanski rafali so jih zaustavili. Bombaši so začeli metati bombe. Komandant je ukazal: »Varčujte z municijo in ne streljajte v slepol Vsaka krogla mora zadeti!« Nenadoma so se v zraku pojavila partizanska letala. Letalci so začeli obstreljevati sovražnikova vozila.

Ko je komandant videl, da se sovražnik umika je zaklical: »Na juriš!« Dvignil se je na okop. Brzostrelko je dvignil v zrak in je še enkrat zaklical: »Na juriš!« Nemški mitraljezec je spustil tri rafale v prsa. Komandantov glas je utihnil, ker se je zgrudil na zemljo. Ko so borci videli, da je padel komandant so udarili po sovražniku. V tistem času pa je prišla na pomoč brigada. Nemce so obkolili in jih razorožili. Ujeli so tudi oficirja, ki je dal navodila za ofenzivo. Partizani so imeli dosti orožja, zemljevidov, municije in hrane. Odšli so do okopov, kjer je padel komandant. Pokopali so ga v gozdu. Borci so se vračali s težkim srcem.

Janez Arh,
Osn. šola Preddvor

Največja skakalna predstava doslej

Planica 66

Po turnusu je v letošnji sezoni zdaj na vrsti naša Planica. Prireditelj bo na sporedu od 25. do 27. marca. Kot smo zvedeli pri Planiskem komiteju, bo ta prireditelj v letošnji sezoni največja skakalna prireditev, odkar imamo svetovno znano velikanko ob vznožju mogočnih Julijcev. To upravičeno upajo, ker prav v teh dneh ni po svetu prav nobene večje mednarodne prireditve v skokih.

Organizatorji so povabili v Planico skakalce iz naslednjih dežel (v oklepaju število skakalcev): Finska (3), Švedska (3), Norveška (3), Italija (4), Švica (3), Francija (2), Avstrija (4), ZRN (4), Poljska (3), SZ (4), NDR (4), ČSSR (3).

Koledar skakalnih tekem

Smučarska zveza Slovenije je pred dnevi določila termine in kraje najvažnejših smučarskih skakalnih tekem sezone 1965/66. Iz koledarja smo izbrali najvažnejše:

- 9. januarja — Ljubljana mednarodna prireditev FIS
- 12. januarja — Bohinjski mladinski prvenstvo Gorenjske — Črna na Koroškem — člansko prvenstvo Slovenije
- 23. januarja — Kisovec — Mladinsko prvenstvo Slovenije

- 30. januarja — Logatec — pionirsko prvenstvo Slovenije

- 2. februarja — Naklo — pionirsko prvenstvo Gorenjske

- 6. februarja — Velenje — mladinsko državno prvenstvo

- 13. februarja — Planica — člansko državno prvenstvo (90 m skakalnici)

- 20. februarja — Kranj — mednarodna tekma za pokal Kranja (člani in mladinci)

- 27. februarja — Planica — člansko gorenjsko prvenstvo

- 25. do 27. marca — Planica — tradicionalni poleti na mamutski skakalnici

V prihodnjih številkah bomo objavili še prireditve v teh in alpskih disciplinah.

Koledar prireditev v predstoječi sezoni je poln najrazličnejših prireditev in upamo, da bodo vse v najlepšem redu izvedene in da bodo potekale ob ugodnih snežnih razmerah. — J. JAVORNIK

TRIGLAV : JESENICE 50:7

Pred nastopajočo novo tekmovalno sezono sta se pomerila v Kranju člana prve slovenske judo lige Triglav in Jesenice. Po zanimivih borbah je pripadla zmaga domačinom.

Rezultati — Bertoncelj : Moric 10:0, Rakovec : Karlin 10:0, Vilfan : Carman 10:0, Zaplotnik : Zajc 10:0, Slabe : Kučina 10:7. D.

Madžarska (2), ZDA ((3), Japonska (3) in Kanada (3). Torej so povabljene vse »skakalne« države. Iz Jugoslavije bo na planiški skakalni prireditvi sodelovalo toliko tekmovalcev, kolikor jih bo pač sposobnih poleteti preko naše velikanke, vsaj tako trdijo naši strokovnjaki.

V PRIJATELJSKIH NAMIZNOTENISKIH DVOBOJIH

Triglav premagal Olimpijo

V hali osnovne šole »Simon Jenko« v Kranju sta se sestali moška in ženska ekipa Triglava in Olimpije. Po zanimivih bojih so bili zmagovalci v obeh konkurencah domačini. Najboljši igralec je bil Vlado Tome, ki je premagal vse tri nasprotnike, med njimi tudi Darka Klevišarja, državnega mladinskega prvaka in bivšega člana Triglava. Potrebno je poudariti tudi zmago Janškoveca nad Klevišarjem in Zerovnikove nad Petračevo. V ekipi Olimpije nista nastopila Večko in Pirčeva.

REZULTATI — Moški TRIGLAV : OLIMPIJA 8:4

Mamutsko skakalnico so pod vodstvom ing. Goriška letos nekoliko preuredili in obnovili. Tako upajo, da bo na tej prireditvi padel Recknaglov rekord 127 m.

Zaradi premajhnih kapacitet v Planici in Kranjski gori, bodo vsi uradni funkcionarji, skakalci in novinarji nastanjeni na Bledu. — J. JAVORNIK

(Grintal : Markun 2:0, Klevišar : Tome 1:2, Sazanov : Marušič 0:2, Grintal : Tome 1:2, Klevišar : Markun 2:1, Sazanov : Janškovec 0:2, Grintal : Marušič 1:2, Klevišar : Marušič 2:0, Sazanov : Tome 0:2, Grintal : Janškovec 2:0, Sazanov : Markun 1:2, Klevišar : Janškovec 0:2).

Ženske TRIGLAV : OLIMPIJA 4:2 (Petrač : Klevišar 2:0, Martinec : Zerovnik 1:2, Petrač : Luin 2:0, Martinec : Klevišar 0:2, Petrač : Zerovnik 0:2, Martinec : Luin 1:2).

Prvoimenovani so igralci Olimpije.

P. Didič

Kamnik - Podnart

Organizaciji AMD v Kamniku in v Podnartu sta letos pripravili skupno prireditev za svoje člane, ki bo v soboto, 20. novembra v Kamniku. Na družabnem večeru, ki bo ob tej priložnosti, bodo nastopali Veseli hribovci iz Kamnika in pevski zbori iz Podnarta in Kroke. — C. R.

Industrijski kombinat

»PLANIKA« Kranj

razpisuje prosto delovno mesto

šefa finančnega sektorja

Pogoji za sprejem so: visoka strokovna izobrazba s 5-letno prakso ali srednja strokovna izobrazba s 10-letno prakso v finančnih poslih.

Osební dohodki po pravilniku o delitvi OD Kombinata.

Kombinat s stanovanjem ne razpolaga.

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe v organizacijsko kadroviski sektor do 5. 12. 1965.

Viktor Pavčič, tekmovalac in trener judo kluba Triglav o sebi in svojih tekmovalcih

„Čakamo stare borce“

V času prijateljskega dvoboja Triglav — Jesenice smo se pogovarjali z mladim trenerjem Kranjčanov Viktorjem Parčičem.

Rojen?

19. oktobra 1937 v Kranju.

Vaš prvi nastop?

Prvič sem stopil na strunjačo leta 1955. Kot vidite tekmujem že deset let.

Največji dosednji uspeh vaše ekipe?

Leta 1962 smo osvojili naslov državnega prvaka v ekipni konkurenci. Eno leto kasneje je osvojil Bevc naslov državnega prvaka v borbi za zeleni pas.

Tičar zmagovalac

V okviru priprav za mladinsko prvenstvo Slovenije v namiznem tenisu, ki bo 4. in 5. decembra na Jesenicah, je namiznoteniški klub Triglav organiziral turnir osmih svojih najboljših mladincev. Po dvodnevni zanimivi borbi je zmagal Tičar, ki je premagal vse svoje nasprotnike.

Plasma: 1. Tičar 7 zmag, 2. Lavrenčič 5, 3.—4. Stare in Vidic po 4, 5.—6. Puce in Stepan po 3, 7. Kopač 2 in 8. Krevh brez zmage. D.

Kako se pripravljate za tekmovalja?

Tudi pri nas je prišlo do izmene generacij. Od stare ekipe nastopamo le Slabe, Bertoncelj in jaz. Do začelka tekmovalj v slovenski ligi bomo organizirali čim več prijateljskih srečanj, da bi dobili naši mladi člani potrebno rutino.

Kakšen plasma pričakujete?

Zelo bi bil zadovoljen, če bi zasedla ta pomlajena ekipa mesto v sredini lestvice. Naslednje leto pričakujemo vrnitev naših starih borcev, ki so sedaj na odsluženju kadrovskega roka...

Znani so vaši tečaji za začetenke.

Pred kratkim smo odprli nov tečaj, ki ga vodi Stane Kavčič. Da je zanimanje veliko, najbolje pove podatek, da je vpisanih 50 tečajnikov. P. Didič

Priznanje

Ze nekaj mesecev je minilo od takrat, ko sem govoril z mlado športnico. Končala je osemletko in se je vpisala v gimnazijo. Govorila sva o njenih športnih načrtih. Ko sem omenil da bo imela v zimski sezoni pred seboj več tekmovalj, se je nenadoma zresnila.

Pričela je razmišljati ali naj v šoli sploh pove, da se bavi s športom? Kaj naj naredi, ko bo morala iti na tekmovalje in bodo to zvedeli? Ali najraje preneha s športom?

Povedala mi je, da je zvedela od starejših kolegov, da profesorji z odporom gledajo na športnike, da jim očitajo, da se ne učijo tako kot bi se lahko (vedno je bila med najboljšimi učenci), da ne razumejo, da je koristno prosti čas porabiti v športu in zato le ne radi dovolijo, da bi kdo izostal od pouka zaradi takšnih obveznosti.

Čprav je minilo od tega pripovedovanja že nekaj mesecev, je o tem vredno pisati, saj takšno »priznanje« športu pomeni eno izmed največjih ovir za razvoj telesne kulture.

Mislím, da je res bolje, če ne povem katera je bila ta mlada športnica in v katero gimnazijo se je vpisala. Tako bo zanj boljše! —pc

Zvedeli smo

- Danes, v soboto ob 19. uri bo v domu Korotan na Jezerskem predavanje o novostih temeljnega zakona v cestnem prometu na javnih cestah. V torek bo isto predavanje ob 19 uri v Zadrugnem domu na Visokem. Prostor bo ogrevani.

- Odboru za gradnjo kulturnega doma na Javorniku je uspelo dobiti toliko sredstev, da so lahko naročili pohištvo. Ker ni bilo sredstev je bil dom v nevarnosti, da na njem naredijo dež in zmrzline veliko škodo. Vzidali so okvire okenj, vrat in položili lesno oblogo na nekatere dele fasade.

- V kranjski občini so ceste speljane preko 55 mostov. Od teh jih je 30 na cestah IV. reda. Med njimi je 19 lesenih. Različno dovoljena obremenitev na mostovih na isti relaciji in neinformiranost voznikov o tem na začetku relacije, predstavlja precejšnje ovire v tovarnem prometu.

- Do 1. avgusta je na mejnih prehodih izstopilo odnosno prišlo v našo državo naslednje število vozil: Jezersko 9.994, Ljubelj 114.022, Podkoren 133.801 in Rateče 43.038. Skupno število znaša 300.038 vozil.

- Jutri ob 9 uri bo v kinu Center v Kranju predavanje v okviru prometnih vzgojnih akcij. Predavala bosta profesor dr. Janez Milčinski (Alkohol in vozniki v cestnem prometu) in uslužbenec milice za cestni promet major Adolf Stepan (Novitete temeljnega zakona o varnosti prometa na javnih cestah).

- Dva koncerta slovenskega okteta sta v Kranju precej razburila duhove. Oba koncerta sta bila v premajhnih dvorani Prešernovega gledališča in je tako precej poslušalcev ostalo brez vstopnice. Tisti, ki so zastoj prišli na prireditev, so vpraševali, zakaj ni bila takšna prireditev v kinu Center? Brez dvoma bi bil tudi finančni efekt precej večji.

- Prebivalci in Svet krajevne skupnosti Nakla in Strahinja bodo še to jesen zregulirali strugo hudournika, ki priteče iz Udemboršta in Dupelj v Strahinj. Voda v času deževja poplavlja lokalno cesto in vdira v kleti poslopj.

- Delavska univerza v Kamniku pripravlja seminar za gostinske in turistične delavce. Seminar bo obravnaval vsa vprašanja, ki sodijo v to dejavnost

K I N O

Kranj »CENTER«

20. novembra amer. barv. CS film NA ŽENSKO BOM MISLIL ob 15.30 uri, amer. barv. VV film ZAJTRK PRI TIFANIJU ob 17.30 in 20. uri, premiera amer. CS filma OD TOD DO VEČNOSTI ob 22.30 uri

21. novembra premiera špan. barv. filma POTUJOČI PEVEC ob 12.30 in 21.10 uri, amer. barv. CS film NA ŽENSKO BOM MISLIL ob 14.30 uri, amer. barv. VV film ZAJTRK PRI TIFANIJU ob 16.30 in 18.50 uri

22. novembra špan. barv. film POTUJOČI PEVEC ob 16. in 18. uri

23. novembra špan. barvni film POTUJOČI PEVEC ob 16. in 18. uri, amer. CS film OD TOD DO VEČNOSTI ob 20. uri

24. novembra špan. barvni film POTUJOČI PEVEC ob 16. in 18. uri, amer. CS film OD TOD DO VEČNOSTI ob 20. uri

25. novembra amer. CS film OD TOD DO VEČNOSTI ob 15., 17.30 in 20. uri

26. novembra POD ISTIM NEBOM ob 11. uri za osnovno šolo Simon Jenko, amer. CS film OD TOD DO VEČNOSTI ob 15., 17.30 in 20. uri

Kranj »STORŽIČ«

20. novembra jug. sov. film PREGLEDANO, MIN NI ob 18. in 20. uri, premiera amer. CS filma OD TOD DO VEČNOSTI ob 22. uri

21. novembra amer. barvni VV film MOŽ, KI JE UBIL L. VALANCEA ob 13.30 uri, jug. sov. film PREGLEDANO, MIN NI ob 16. uri, amer. barv. CS film NA ŽENSKO BOM MISLIL ob 20. uri

22. novembra egipt. film ZA VEDNO SKUPAJ ob 16. in 20. uri, slovenski film SAMORASTNIKI ob 18. uri

23. novembra premiera amer. barv. CS filma PRIGODE TOMA IN JERRYJA ob 16. uri, jug. barv. CS film KAROLINA RESKA ob 18. uri, amer. CS film DNEVNIK ANE FRANK ob 20. uri

24. novembra amer. barv. CS film PRIGODE TOMA IN JERRYJA ob 16. uri, slovenski film NA SVOJO ZEMLJO ob 18. uri, amer. film VSE ZA SMEH ob 20. uri

25. novembra slov. film NA SVOJO ZEMLJO ob 11. uri za osnovno šolo Predoslje, amer. barv. CS film PRIGODE TOMA IN JERRYJA ob 16. uri, slov. film TRENUTKI ODLOČITVE ob 18. uri, špan. barv. film POTUJOČI PEVEC ob 20. uri

26. novembra amer. barv. CS film PREPOVEDANE STRASTI ob 15.30 in 20. uri, jug. film POD ISTIM NEBOM ob 18. uri

Stražišče »SVOBODA«

23. nov. amer. CS film DNEVNIK ANE FRANK ob 9. in 13. uri za osnovno šolo L. Seljak

24. novembra slov. film NA SVOJO ZEMLJO za osn. šolo L. Seljak ob 10.30 uri, in 13. uri, špan. barv. film POTUJOČI PEVEC ob 19.30 uri

Cerklje »KRVAVEC«

20. novembra egipt. film ZA VEDNO SKUPAJ ob 19.30 uri

21. novembra franc. barv. CS film TRIJE MUSKETIRJI II. del ob 15., 17. in 19. uri

Kropa

20. novembra italij. barvni CS film BAGDADSKI TAT ob 20. uri

Naklo

21. novembra franc. barv. CS film TRIJE MUSKETIRJI I. del ob 16. in 19. uri

Gorje

21. novembra amer. film NEZNANEC IZ NORD EKSPRESA ob 16. in 19. uri

Jesenice »RADIO«

20. do 21. novembra mehiški barv. film PESEM ZA KARABINKO - 30

22. novembra italij. barv. CS film ZVEZDE NOČI

23. do 24. novembra jugosl. film SVETOVLJAN

25. do 26. novembra slovenski film LUCIJA

JESENICE »PLAVŽ«

20. do 21. novembra jugosl. film SVETOVLJAN

22. do 23. novembra špan. barv. film PESEM ZA KARABINKO - 30

24. novembra poljski barv. film PISANE NOGAVICE

25. do 26. novembra amer. film BUSTER KEATON - GENERAL

Žirovnica

20. novembra angl. barvni CS film DŽUNGLA LEPOTE

21. novembra danski film SPOPAD

24. novembra špan. barv. film PESEM ZA KARABINKO - 30

Dovje-Mojstrana

20. novembra danski film SPOPAD

21. novembra angl. barvni CS film DŽUNGLA LEPOTE

25. novembra špan. barvni film PESEM ZA KARABINKO - 30

Koroška Bela

20. novembra ameriški film BUSTER KEATON - GENERAL

21. novembra angl. barvni CS film DOLGE LADJE

22. novembra jugoslovanski film SVETOVLJAN

Kranjska gora

20. novembra angl. barvni CS film DOLGE LADJE

21. novembra amer. film BUSTER KEATON - GENERAL

25. novembra jugoslovanski film SVETOVLJAN

26. novembra špan. barvni film PESEM ZA KARABINKO - 30

Kamnik »DOM«

20. novembra špan. italij. francoski barvni film LEPA LOLA

21. novembra špan. italij. francoski barvni film LEPA LOLA

22. novembra špan. italij. francoski barvni film LEPA LOLA

23. novembra amer. CS film AVANTURE HUCKLEBERRYJA FINNA ob 20. uri

24. novembra amer. CS film AVANTURE HUCKLEBERRYJA FINNA ob 20. uri

25. novembra amer. CS barv. film AVANTURE HUCKLEBERRYJA FINNA ob 17.15

GLEDALIŠČE

SOBOTA - 20. novembra ob 16. uri Jurčič-Govekar: DESETI BRAT za dijake šole Koroška Bela

NEDELJA - 21. novembra ob 10. uri URA PRAVLJIC-šesti program, ob 16. uri Jurčič-Govekar: DESETI BRAT za IZVEN

TOREK - 23. novembra ob 17. uri za dijake šole Cerklje in ob 19.30 za IZVEN Jurčič-Govekar: DESETI BRAT - gostovanje v Cerkljah

PETEK - 26. novembra ob 16. uri Jurčič-Govekar: DESETI BRAT za dijake šole Preddvor.

BODICE

Skofjeloške poletne prireditve so letos uspešno podaljšali in še kar nadaljujejo. V gledališki areni pravzaprav niso več gledalci marveč upniki, ki terjajo izplačilo za svoje delo. Toda stvar je prav tako zanimiva, za nekatere celo bolj kot poleti. Tako so uspešneje podaljšali sezono prireditev kot Blejčani, ki vsa leta o takih načrtih njihovega turizma le govorijo.

Muhasto vreme nam je letos zagodlo s poplavi, zatem s sušo in elektriko in zaradi nerednega deževja niti gobarji niso prišli na svoj račun. Toda namesto gob, kot so ugotovili po okolici Kranja, je letos začelo rasti mnogo hribov in drugih postopij kar mimo urbanistov in projektantov. Pojav raziskujejo strokovnjaki.

Stanovalci iz Plavža na Jesenicah pa so vprašali za nasvet, ki naj namreč zasa-

Trčenje avtobusa in tovornjaka

BREZ ČLOVEŠKIH ŽRTEV — MATERIALNE ŠKODE ZA 1,200.000 DIN

V torek popoldne je peljal Dragomir Trajković tovorni avtomobil znamke Fiat NI 54-52 iz Škofje Loke proti Železnikom. Ko je zavil okoli nepreglednega ovinka pri hiši št. 23 v Bukovici, se je pred njim nenadoma pojavil avtobus KR 41-12, znamke FAP, ki ga je vozil Gabrijel Eržen.

Oba avtomobila sta pričela zavirati, vendar je bila razdalja premojuna in je zaneslo tovornjakovo prikolico v prednji del avtobusa. Pri nesreči sta bila težje poškodovana voznik avtobusa in ena potnica. Oba so takoj prepeljali v bolnišnico.

Voznik tovornjaka ni pri pregledu kazal nobenih znakov vinjenosti, tako da predvidevajo, da je prišlo do nesreče predvsem zaradi spolzke in neprimerno urejene ceste.

VOZIL BREZ KOLES

V četrtek je prišlo na cesti I/la pri Radovljici do nevsakdanje prometne nesreče. Voznik tovornega avtomobila Mirko Aupič LJ 258-98 znamke TAM 4500, ki je vozil iz Kranja proti Lescam, je nenadoma opazil, da sta se sneli obe zadnji kolesi na tovornjaku. Tovornjak se je

kmalu »usedel« na cesto. Pri nesreči ni bil telesno nihče poškodovan. Materialna škoda znaša 150.000 dinarjev.

VZROK NI ZNAN

V sredo se je vračal iz službe iz Preddvora v Tupaliče Franc Zaplotnik. Po cesti Kranj-Jezersko se je peljal s svojim novim koleškom. Ko je pripeljal pred hišo št. 45, je nenadoma padel v 1 meter globok jarek, ki je med cesto in hišo. Ves krvav je obležal nezavesten v jarku.

Ugotovljeno je, da je bil Zaplotnik trezen, da je bilo kolo dobro, zato ni znan vzrok nesreče.

DEVETMETRSKI PADEČ

V bližini hotela »Pošta« na Jesenicah je prišlo v sredo do prometne nesreče. Čez nadvoz je pripeljal tovorni avtomobil LJ 371-53, ki ga je vozil Adolf Kresce. Srečal se je z osebnim avtomobilom MB 140-61, ki ga je vozil Vlado Skamlec. Ker se je na poledeneli cesti voznik osebnega avtomobila preveč umaknil na desno, ga je zaneslo, da je padel po 9 metrov globokem nasipu. Avtomobil je obležal na dnu nasipa na strehi. Med padcem je bil Skamlec v avtomobilu, vendar je k sreči dobil le odrgnine po desni nogi in tako ni potreboval niti zdravniške pomoči. Škode na vozilu je za 500.000 dinarjev.

NEPRIMERNA HITROST

V sredo je peljal iz Kranja proti Bledu z neprimereno hitrostjo (zaradi poledenele ceste) tovorni avtomobil s prikolico (LJ 350-53, 21-52 LJ). Iz nasprotnne smeri je peljal avtobus LJ 366-94. Srečala sta se v Gobovcih. Voznik tovornjaka je zaviral, zaradi česar je zaneslo njegovo prikolico pred avtobus in je prišlo do trčenja. Pri nesreči ni bil nihče ranjen. Škode na vozilih pa je za 300.000 din. pc

Iz Domžal

● Problem otroškega varstva bodo v Domžalah rešili s tem, da bodo v novozgrajenih stolpih uredili tudi prostor za otroški vrtec. Med drugim pa tudi razmišljajo o oddelku za otroke, mlajše od dveh let.

● V domžalski občini nameravajo v prihodnje uvesti kreditiranje dijakov in študentov na raznih srednjih in visokih šolah. To bodo uvedli zaradi tega, ker so do sedaj dobivali štipendije velikokrat tak, ki so jih najmanj potrebovali.

BOJČAR

prodaja

Prodaj traktor (Steijer) in plug obračalnik. Naslov v ogl. odd. 6020

Stiristezni magnetofon »Grundig« avtomatično prodaj. Naslov v ogl. odd. 6021

Prodaj skoraj nov televizijski aparat RC po ugodni ceni. Ambrož 6, Cerklje 6047

Prodaj pomivalno mizo in levi vzdiljiv štedilnik. Kranj, Dolenčeva 2, Orehek 6048

Prodaj motorno kosilnico (Fahr). Poljšica 13, Gorje 6049

Prodaj karamboliran VW, starejši tip. Informacije pri Marjan Dolenc, Gasilska 16, Kranj — Stražišče 6050

Prodaj svinjo, 120 kg težko. Senčur 212 6051

Prodaj dobro ohranjen krojaški brzošivalni stroj »Grütznar«. Naslov v oglašnem oddelku 6052

Prodaj brejo svinjo. Cerklje 121 6053

Prodaj dobro ohranjen televizor RIZ po zelo ugodni ceni. Naslov v oglašnem oddelku 6054

Štof, Bled — Grad, prodaj plemenskega vola, 550 do 600 kg težkega, za vsako vožnjo sposobnega 6055

Elektromotor, 3-fazni, 1,5 KM, 3000 obratov, ugodno prodaj. Jakob Žitnik, Škofja Loka, Hosta 10 6056

Prodaj dobro ohranjen otroški voziček. Naslov v oglašnem oddelku 6057

Prodaj plemenskega vola, 600 kg težkega. Podbrezje 61, Duplje 6058

Prodaj gume, 14 × 25 za gumij voz. Naslov v ogl. odd. 6059

Prodaj 150 salonitnih plošč 125 × 90. Kranj, Jezerska cesta 130 6060

Prodaj dobro ohranjen fiat 600 D. Senčur 48 6061

Prodaj kravo, ki bo decembra teletila. Strahinj 61, Naklo 6062

Prodaj velike božične jaslce. Naslov v ogl. odd. 6063

Prodaj kravo, 500 kg težko, ki bo v decembru teletila Janez Golob, Polica 2, Naklo 6064

Prodaj prvovrsten tranzistor. Terčon, Kranj, C. Korkškega odreda 10 6065

Prodaj prašiča, 90 kg težkega. Milje 3, Senčur 6066

Prodaj več mladih krav po izbiri, 3 bika in železno ograjo za vrt. Vopovlje 8, Golnik 6067

Prodaj stružnico za les na motorni pogon in kombinirano glavo 120 mm. Naslov v oglašnem oddelku 6068

Prodaj srednje težko kobiljo. Podbrezje 86, Duplje 6069

Prodaj kravo s četrtim teletom in kobiljo, 2 leti in pol staro. Zalog 43, Cerklje 6070

Prodaj kratek klavir. Ogled vsak dan popoldan. Brunskele, Kidričeva 19, Kranj 6071

Prodaj bukov parket, 16 do 17 m². V. Zupanc, Senčur 234 6072

Prodaj dobro ohranjen fiat 600. Rajko Zupan, C. JLA 26, Tržič 6073

Prodaj dobro ohranjen moped T 12-60 ccm z 9000 km. Branko Klemenčič, Pristava, Križe 6074

Prodaj zimska jabolka, cena 80 din. Naslov v ogl. odd. 6075

Prodaj fiat 750, neregistriran. Naslov v ogl. odd. 6076

Prodaj fiat 750 s prikolicco ali brez. Naslov v ogl. odd. 6077

Prodaj plemenskega vola ali zamenjam za konja. Pivka 15, Naklo 6083

Telico in bika, dvoletna, prodaj. Sr. Bela 16, Predvor 6084

Prodaj prašiča, 100 kg težkega. Voglje 60 — Senčur 6085

Prodaj dobro ohranjeno kuhinjsko pohištvo in klavirsko harmoniko z 32 basi. Naslov v ogl. odd. 6086

Prodaj konja, sposobnega za vsako kmečko delo. Mlaka 21, Kranj 6087

Prodaj Ford Taunus 17 M, letnik 1964. Informacije telefon 215-84, Kranj 6088

Prodaj zazidljivo parcelo v Čirčah — Kranj. Naslov v ogl. odd. 6089

Prodaj prašiča, 180 do 200 kg težkega. Naslov v ogl. odd. 6090

Kupim enostanovanjsko hišo, v grobem stanju, dograjeno ali starejšo, v Kranju ali okolici, tudi neveljavno. Pnudbe poslati pod »Hiša« 5968

Kupim dvokrilna vežna vrata, dobro ohranjena. Naslov v ogl. odd. 6079

Kupim slamoreznico. Sp. Brnik 39, Cerklje 6080

Kupim mecesnove plohe ali borove. Mizarstvo Bratun, Kokrica 219, Kranj 6081

Kupim cirkularno za žaganje drv. Viktor Narobe, Grad 43, Cerklje 6082

Kupim stroj za izdelavo strešne opeke (folc). Naslov v ogl. odd. 6091

Nudim stanovanje dekletu ali upokojenki za pomoč v gospodinjstvu v dopoldanskem času. Anton Košmrl, Nazorjeva 8 za nebotičnikom Kranj 6092

Preklicujem, kar sem dne 13. decembra 1964 obsojal Mirka Hladnika, da je sekal v državnem gozdu, za neresnično. ERNEST LOMBAR, Pristava 4, Križe 6093

Vzamem v varstvo otroka. Pnudbe poslati pod 15 000 6094

Preklicujem avtobusno vozovnico št. 001237 na ime Pavla Križnar, Trboje — Kranj in št. 4322 Lidija Perko, Kranj — Cerklje 6095

Preklicujem avtobusno vozovnico 021717 na ime Joži Eljon, Trstenik — Planika in

št. 2613 na ime Peter Arh, Preddvor — Kranj 6096

Tistemu, ki mi preskrbi sobo in kuhinjo v okolici Kranja ali Škofje Loke, dam lepo nagrado. Naslov v ogl. odd. pod Nujno 6097

JOZETU STIRNU za uspešno opravljeno diplomu na fakulteti za strojništvo iskreno čestitamo 6098

Sobo oddam dvema študentoma. Čirče 34 — Kranj 6099

Upokojenec — izobražen, sam, neodvisen na lepi prometni točki, želim srečati iskreno čustveno mlajšo simpatično upokojenko brez otrok — katera bi želela pomagati za preureditev doma. Ponudbe poslati pod »Značajna« 6100

Zamenjam ovco, za zakol za brejo. Voglje 69, Senčur 6101

Imamo na zalogi zelo moderne sanke. Sportno kolarstvo, Visoko 6 6102

Dobro situirano kmečko dekle, staro 23 let, želi spoznati fanta s kmetije, starega 30—40 let, v bližini Kranja ali Šk. Loke. Oddati ponudbe pod »Skupno življenje« 6103

Dve dekleti z znanjem šivanja dobijo lepo sobo za malo pomoč. Ponudbe pod »Pošteni« 6104

Našel sem možko športno kolo. Vopovlje 21, Cerklje 6105

Upokojenki ali delavki na 3 izmene nudim hrano in stanovanje za varstvo otrok. Naslov v ogl. odd. 6106

17. 11. 65 zvečer sem izgubil izpušno cev od motorja. Od Planike do Tiskanine. Najditelja prosim, da proti nagradi vrne. Nikočević, Kol krški breg 3/a, Kranj 6107

Fotografskega vajenca s končano osemletko sprejem. Foto Rode, Kranj, Regincova 13 6108

Avtomobilisti, motoristi! Prevekle za sedeže, ščitnike za hladnike dobite pri Bohorič Kranj, Gregorčičeva 1, poleg prodajalne »Sava« 6109

Cenjene stranke obveščam, da sem preselil odvetniško pisarno iz Koroške c. 25 v Gregorčičevo 2 v Kranju (ob novi trgovini tov. Sava). Odvetnik Janez Pernuš 6110

Cenjene odjemalce obveščam, da bo trgovina Delikatesa Kranj od 1. 12. 65 dalje zaprta že ob 20. uri zvečer 6111

Ugodno prodaj dobro ohranjen Renault-Dauphine in fotoaparat »Altix N«. Bedina, Kranj, Ješetova 29 6112

Ugodno prodaj traktor fiat 25 KM, z dvobrazdnim plugom. Motor generalno urejen. Voklo 49, Senčur 6113

Krajevna skupnost Primskovo

obvešča vse stranke, da so uradne ure

vsak torek od 16. — 18. ure v Zadržnem domu na Primskovem.

Tovarna obutve »PEKO« TRŽIČ

prodaja

1. stroje za izdelavo obutve
2. elektromotorje

Cena po dogovoru.

Prednost pri nakupu imajo gospodarske organizacije. Ogled možen vsak dan od 7. do 14. ure.

IZŠLA JE 8. ŠTEVILKA

HOROSKOP
DRUŽABNI MOST

Ljubljana Letnik 1
November — december 1965
Št. 8 Cena 50 dinarjev

Danes je tukaj še prazen prostor. Zakaj?

ISČEMO NOVO IME ZA NAŠ MESEČNIK
ZA NOVO IME DAMO 100.000 DINARJEVI

Za dostavo časopisa »Delo«

naročnikom na dom, za teren Sražišče in Planino,

dve raznašalki sprejmemo

Dober zaslužek! S stanovanjem ne razpolagamo.

Ponudbe poslati na ČP »Delo« — podružnica Kranj.

Izvršni odbor Počitniške zveze Jesenice razpisuje delovno mesto

upravnika doma na Srednjem vrhu št. 10

Pogoj: Gostinec s petletno prakso ali z desetletno prakso na vodilnem mestu v katerikoli organizaciji. Žaželjen zakonski par, ker bi žena prevzela mesto kuharice.

Naznanjamo žalostno vest, da je po dolgi bolezni prenehalo biti srce mojega moža, očeta in starega očeta

ANTONA JUVANA
iz Milj

Pogreb bo v nedeljo, 21. novembra 1965 ob 15. uri izpred hiše žalosti na pokopališče v Senčur.

Žalujoci: žena Manca, hčerki Lojzka, Anica z družino, sin Marjan z družino in ostalo sorodstvo

Trgovina

»Šipad« Kranj

(v nebotičniku)
Vam nudi po ugodni ceni:

spalnice

(dvo, tro in štiridelne)

dnevne sobe

kavče, kuhinje

in ostalo

pohištvo

po konkurenčni

ceni

Vabimo Vas, da si neobvezno ogledate našo trgovino

Trgovinski pregled

Ješpren 200 do 240 din, kaša 360 do 400, pšenica 85 do 90, proso 160 do 170, oves 60 do 70, celi orehi 150 do 160, ajdova moka 240 do 250, koruzna moka 140 do 150 din za liter; krompir 85 do 90 din, zelje v glavah 70 do 80, kisl zelje 150 do 160, kisl repa 150, jabolka 130 do 160, hruške 180 do 260, solata 200 do 250, cvetača 200 do 250, korenček 130 do 140, petršilj 180 do 200, zelena 200 do 240, skuta 400 din, surovo maslo 1800 do 2000, med 900, orehova jedra 2200 do 2300 din za kilogram; zaklana perutnina 900 do 1000 din, živa perutnina 750 do 800 din; jajca 80 do 85 din za komad.

RADIJSKI SPORED

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SOBOTA — 20. novembra

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Mladi glasbeniki šol pred mikrofonom — 9.45 Kitara v ritmu — 10.15 Iz oper italijanskih veristov — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Novost iz našega arhiva — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Ansambel Borisa Kovačiča in trio Andreja Blumauerja — 13.00 Priporočajo vam — 14.05 Odlomki iz slovenskih oper — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Najbolj priljubljene popevke tega tedna — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.20 Iz relejnih postaj — studio Koper — 18.45 S knjižnega trga — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Sobotni večer — 20.30 Pokaži kaj znaš — 21.30 Vedri zvoki — 22.10 Oddaja za naše izseljence — 23.05 Plesna glasba

NEDELJA — 21. novembra

6.00 Dobro jutro — 6.30 Napotki za turiste — 8.05 Mladinska radijska igra — 8.53 Glasbena medigra — 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. — 10.00 Se pomnite tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Ljubiteljem lahke glasbe — 11.00 Turistični napotki za tuje

goste — 11.45 Nedeljska reportaža — 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. — 13.30 Za našo vas — 13.45 Ansambel Janeza Mahkoviča in trio Dorka Skoberneteta — 14.00 Nedeljsko športno popoldne — 16.00 Humoreske tega tedna — 17.05 Slavni pevci — znamenite arije — 17.30 Radijska igra — 18.37 Kratke skladbe za godala — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Glasba ne pozna meja — 21.30 Trideset minut z Dvorakom — 22.10 Nočni zabavni zvoki — 23.05 Iz današnje italijanske glasbe

PONEDELJEK — 22. novembra

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Za mlade radovedneže — 9.10 Otroške igre s petjem — 9.25 Naš juke box — 10.15 Concerto grosso za godalni orkester — 10.35 Naš podlistek — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Iz opusa Sergeja Prokofjeva — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Narodne in ponarodele — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Pri mlajših slovenskih skladateljih — 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Iz zborovske beleznice — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Glasbena križanka — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.20 Signal — 18.45 Narava in človek — 19.05 Glasbene razglednice

— 20.00 Skupni program JRT — 22.10 Mozaik zabavne glasbe — 22.50 Literarni nohturno — 23.05 Po svetu jazz

TOREK — 23. novembra

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 Sprehod z velikimi zabavnimi orkestri — 10.15 Z ansamblom zagrebške in beograjske opere — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Slavni virtuoz — 12.30 Kmetijski nasveti —

12.40 Veseli planšarji in trio Milana Matka — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Pet minut za novo pesmico — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 V torek na svidenje — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.20 Iz studia 14 — 18.45 Na mednarodnih križpotjih — 20.00 Poje Akademski zbor iz Ljubljane — 20.20 Radijska igra — 21.50 Glasbena medigra — 22.15 Skupni program JRT — 23.05 Popevke za lahko noč

SREDA — 24. novembra

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.10 Naši mladinski zborovodje — 9.30 V svetu lahke glasbe — 10.15 Marijan Lipovšek kot pianist in skladatelj — 10.45 Človek in zdravje — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Od-

lomki iz manj znanih francoskih oper — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Slovenske narodne iz Koroške — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Koncert pihalnih godb — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Izbrani listi iz Bartokovega ustvarjanja — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Iz fonoteke radia Koper — 18.40 Naš razgovor — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Skupni program JRT — 22.10 Nočni akordi — 22.50 Literarni nohturno — 23.05 Igra Plesni orkester RTV Ljubljana

ČETRTEK — 25. novembra

8.05 Glasbena matineja Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 »Ostržek« — 9.40 Stari in novi znanci — 10.15 Iz oper starih mojstrov — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Variacije na temo Wolfganga A. Mozarta — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Čez hrib in dol — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Iz baletov Arama Hačaturjana — 14.35 Glasbeni vedež — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 S pihalnimi godbami v ritmu koračnice — 15.40 Literarni sprehod — 16.00 Vsak dan za

vas — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.20 Odskočna deska — 18.45 Jezi-

kovni pogovori — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Večer umetniške besede — 21.40 Glasbeni nohturno — 23.05 Reprodukcijski javnega koncerta Zabavnega orkestra RTV Ljubljana.

PETEK — 26. novembra

8.05 Operna matineja — 8.55 Pionirski tednik — 9.25 Domače viže — domači ansambli — 9.35 Pet minut za novo pesmico — 10.15 Klarinet in saksofon — 10.35 Novost na knjižni polici — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Iz oper Richarda Straussa — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pozdrav iz Bele Krajine — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 14.35 Ruske narodne pesmi — 15.25 Zabavni intermezzo —

15.30 Od vasi do vasi — 15.45 V svetu znanosti — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Petkov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.20 Plesni orkester RTV Ljubljana — 18.45 Kulturni globus — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Iz arhiva aoperetnih melodij — 20.20 Tedenski zunanji - politični pregled — 20.30 Naši skladatelji pred mikrofonom — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.10 Za ljubitelje jazz — 22.50 Literarni nohturno — 23.05 Simfonični orkester poljskega radia

TELEVIZIJA

SOBOTA — 20. novembra

RTV Zagreb
10.00 TV v šoli
RTV Beograd
17.40 Kje je, kaj je
RTV Skopje
17.55 Zoki Poki
RTV Ljubljana
18.10 Vsako soboto
18.25 TV obzornik
RTV Zagreb
18.45 Serijska mladinska drama
RTV Ljubljana
19.40 Cik-cak
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 TV obzornik
20.40 Sprehod skozi čas
RTV Beograd
21.10 Druga plat medalje
RTV Ljubljana
22.00 Serijski film
22.50 Zadnja poročila

NEDELJA — 21. novembra

RTV Zagreb
9.30 Ena proti ena
10.00 Kmetijska oddaja
RTV Beograd
10.45 Tisočkrat zakaj
RTV Ljubljana
11.30 Cirkuski deček

RTV Zagreb
12.00 Nedeljska TV reportaža
Športno popoldne
RTV Ljubljana
16.25 Pokaži, kaj znaš
17.25 Največja predstava na svetu
18.15 Rezerviran čas
RTV Zagreb
19.00 V nedeljo ob sedmih
RTV Ljubljana
19.54 Intermezzo
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Zagreb
20.45 Zabavno-glasbena oddaja
RTV Ljubljana
21.45 Zgodbe za vas
22.15 Zadnja poročila

PONEDELJEK — 22. novembra

RTV Zagreb
10.00 Televizija v šoli
RTV Ljubljana
11.40 Televizija v šoli
RTV Beograd
17.40 Angleščina

18.10 Risanke
RTV Ljubljana
18.45 Malo za vsakogar, nekaj za vse
RTV Beograd
19.15 Tedenski športni pregled
RTV Ljubljana
19.40 Propagandna oddaja
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Zagreb
20.30 Sanje — TV igra
RTV Ljubljana
21.30 Svet na zaslonu

TOREK — 23. novembra

Ni sporedal

SREDA — 24. novembra

RTV Zagreb
10.00 Televizija v šoli
16.40 Govorimo rusko
17.10 Učimo se angleščine
RTV Ljubljana
17.40 Pravljice o sestri Kovički
RTV Beograd
17.55 Silke sveta

RTV Ljubljana
18.25 TV obzornik
RTV Zagreb
18.45 Glasbena središča
RTV Ljubljana
19.15 Mozaik kratkega filma
19.40 Cik-cak
19.54 Intermezzo
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.20 TV obzornik
20.30 Mednarodna ura
21.30 Kulturna panorama
22.10 Zadnja poročila

ČETRTEK — 25. novembra

RTV Zagreb
10.00 TV v šoli
RTV Beograd
11.00 Angleščina
RTV Ljubljana
16.10 Televizija v šoli
RTV Beograd
17.10 Oddaja za JLA
RTV Zagreb
17.40 Združenje radovednežev
RTV Ljubljana

18.25 TV obzornik
RTV Zagreb
18.45 Reportaža
19.10 Koncert resne glasbe
RTV Ljubljana
19.40 TV pošta
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.20 TV obzornik
20.30 Na konicah prstov
20.40 Zaljubljeni bratec — TV opera
21.55 Odprto v četrtak
22.55 Zadnja poročila

PETEK — 26. novembra

RTV Zagreb
10.00 TV v šoli
16.40 Govorimo rusko
17.30 Pogovor o slovenščini
RTV Ljubljana
18.00 Vzdrž in poprek
18.25 TV obzornik
18.45 Tiskovna konferenca
19.45 TV akcija
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.20 TV obzornik
RTV Skopje
20.30 Festival ansamblov JLA
RTV Ljubljana
22.00 Zadnja poročila

GLAS

S PREDSEDSTVA ObSS V RADOVLJICI

Seminarji za samoupravljalce

III. PLENUM BIROJA ZA
GRADBENIŠTVO NA BLEDU

Gradbeniki iščejo pot

Bled, 19. novembra — V tukajšnji festivalski dvorani danes nadaljuje delo III. plenum za gradbeništvo Slovenije, ki je začel delo že včeraj. Poleg 150 delegatov iz vseh gradbenih kolektivov in sorodnih podjetij sodeluje v delu tudi predsednik gospodarske zbornice Slovenije Drago Dolinšek, predsednik republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev Lojze Capuder in drugi.

Poročilo, ki ga je včeraj prebral predsednik sveta tega organa inž. Hugo Keržan, je bilo povod za živahno in konkretno razpravo, ki bo, kot predvidevajo, končala danes. Gre v osnovi za nove poti in izhodišča gradbene dejavnosti ob sedanjih premikih gospodarske reforme.

Navzoči so mnogo razpravljali o stanovanjski gradnji v prihodnje, o proizvodnji in ceni gradbenega materiala in ustreznih elementov, o strokovnih službah in kadrih, o sodelovanju med podjetji te dejavnosti in o drugih težavah, ki danes zavirajo večji uspeh. — J. P.

Včeraj je bila v Radovljici prva seja predsedstva ObSS, na kateri so obravnavali nekatere najbolj aktualne zadeve o izobraževanju ter o delu in nalogah sindikatov po nedavnem obnem zboru. Novoizvoljeno predsedstvo je potrdilo sklepe obnega zbora, ki so jih obravnavali na drugem plenumu 5. novembra.

Najvažnejša naloga ObSS pa je družbeno in ekonomsko izobraževanje vodilnih članov samoupravnih organov v podjetjih in v sindikalnih podružnicah. V zvezi s tem so ugotavljali, da priprave za organizacijo šole za samoupravljalce potekajo uspešno. 3. decembra bodo zaključili razpis, šola pa se bo pričela že v mesecu decembru.

Prihodni teden bodo sklicali področna posvetovanja za vodilne osebe delovnih organizacij, in sicer v Bohinju 24. novembra, na Bledu

25. in v Radovljici 27. novembra. Obravnavali bodo notranjo zakonodajo delovnih organizacij, predvsem pa statute in pravilnike o delitvi osebnih dohodkov. Kmalu za tem, že v začetku decembra,

bo občinski sindikalni svet organiziral v Bohinju dnevni seminar za člane predsedstva plenuma in za strokovne odbore sindikatov. Proučevali bodo nekatere značilnosti zakonov o delovnih razmerjih in o delovnih organizacijah ter druga vprašanja. K sodelovanju bodo povabili strokovnjake s področja zakonodaje in nekatere vodilne sindikalne delavce. — J. B.

TRŽIŠKI KOLEKTIVI PRED KONCEM LETA

TRPKO SPOZNANJE

Brez večjega izvoza in serijske proizvodnje ni napredka

Podatki o gibanju industrijske proizvodnje in izvoza konec oktobra, ne kažejo rožnate slike za tržiško industrijo. Vrednost industrijske proizvodnje še vedno zaostaja za planskimi predvidevanji za 1,4 %, vrednost izvoza pa kar za 5,6 %.

Konec oktobra je namreč znašala vrednost proizvodnje 12.270.446.000 din, kar predstavlja 81,9 % letnega plana,

izvozili pa so skupaj za 2.706.486 dolarjev izdelkov, kar je le 77,7 % letnega načrta. Vrednost proizvodnje pa je v primerjavi z lanskim v tem času za 13,3 % višja, izvoz pa manjši za 0,9 %.

Med sedmimi industrijskimi podjetji so dosegla oziroma presegla vrednostni plan le tri, in sicer Tovarna kos in srpov (86,2 %), tovarna pil Triglav (89,3 %) in Združena lesna industrija (83,5 %), vsa ostala pa po vrednosti proizvodnje precej zaostajajo.

jo za planskimi predvidevanji.

Pri izvozu sta dosegli najboljše rezultate Tovarna obutve Peko (98 % letnega plana, in Tovarna kos in srpov (89,7 % letne zadolžitve). Ostala podjetja zaostajajo, Tovarna pil pa še ni izvozila ničesar.

Do konca leta sta ostala le še dva meseca. Kaže, da bo zamujeno težko dohiteti. Delovni kolektivi bi morali resno razmisliti o tem, kajti brez širšega trga ni serijske proizvodnje, brez te pa ni napredka niti v proizvodnji niti življenjske ravni zaposlenih. — S. B.

Nov most čez Lipnico

Češnjica, 19. novembra — Včeraj so odprli promet čez novi most preko potoka Lipnica, ki povezuje cesto Podnart—Kropa s Kranjem skozi vas Češnjico, Rovte, Njivico, Log in Besnico.

Prejšnji most je onesposobil poplava. Sedanji je zgrajen na betonskih nosilcih, je znatno višji in solidnejši, tako da bo lahko vzdržal daljšo dobo in tudi kljuboval

morebitnim poplavam.

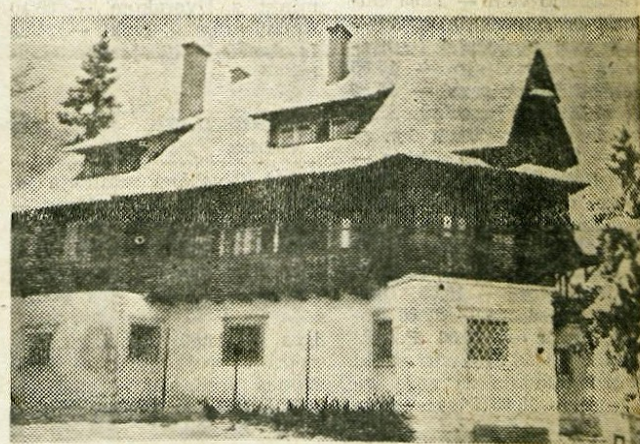
Za gradnjo tega mosta so veliko prispevali vaščani iz Češnjice in Rovta, ki so brezplačno dali in pripeljali na gradbišče 70 kubičnih metrov hrastovega in smrekovega lesa ter tako mnogo pripomogli k reševanju težav pri prometu tam skozi, ki so nastale po septembrskih poplavah.

C. R.

70 odstotkov več kot lani

Obmejna prehoda preko Podkorenskega sedla in Rateč sta letos do 1. novembra zabeležila 70 odstotkov večji promet kot lani v istem obdobju. S potnimi listi je prekoračilo te prehode 2.334.000 oseb kar pomeni, da se ta dva obmejna bloka zelo uveljavljata in da močno narašča turistični promet nasploh. Zanimivo pa je, da obmejni

promet s tako imenovanimi propustnicami ne beleži naraščanja. Število obiskov obmejne prebivalstva iz avstrijske kakor tudi iz italijanske strani je letos celo manjše. Manj je bilo tudi prehodov naših na italijansko stran, medtem ko je rahil vzpon le v številu obiskov na Koroško. — T. L.

Dom počitniške zveze Jesenice na Srednjem vrhu, kamor so pred kratkim pridrli prva motorna vozila po novi cesti, je s tem dobil še večjo veljavo. V letos preurejenih prostorih je 70 ležišč in drugi potrebni prostori, kjer bodo lahko jeniški železarji ali kdorkoli (saj je dom odprt za vse!) pozimi in poleti našel svoj užitek.

KRVODAJALCI OBČINE KRANJ

Zmaga Jezerjanov

Vse krajevne organizacije RK občine Kranj se pripravljajo na zaključno prireditev, ki bo v ponedeljek v Kranju v počastitev letošnjega uspešnega tekmovalstva v krvodajalstvu, ki je bilo posvečeno 20. obletnici osvoboditve. Po vseh optimističnih predvidevanjih so pričakovali v občini okroglo 720 litrov krvi. Toda zavest ljudi je mamske prijetno iznenadila organizatorje. Skupno se je prijavilo več kot 3.000 ljudi, ki so bili pripravljeni oddati kri za potrebe bolnišnic, oziroma za razne ranjence, bolnike, porodnice itd. Zdravniški pregledi in druge okoliščine so to število prijavljenih znižale na 2.520 prostovoljcev, ki so v resnici oddali ustrezno količino krvi tako, da so vsi dali 830 litrov krvi oziroma 110 litrov iznad predvidevanj.

Tak uspeh je bil dosežen ob velikem razumevanju samoupravnih in drugih organov po delovnih organizacijah, zlasti pa po vaseh. V primerjavi s številom prebivalstva oziroma postavljenim načrtom so svoje obveznosti najbolj presegli na Jezerškem, in sicer za 155 odstotkov. Sledi krajevna organizacija RK Oljsevek, Senturška gora, Podblica, Cerklje,

Zalog, Preddivor, Velesovo, Senčur itd., ki so vse presegle svojo obveznost.

- Na posebni prireditvi v ponedeljek bodo podelili vsem, ki so že dali kri več kot petkrat srebrno in tistim, ki so darovali kri več kot desetkrat zlato značko. Zavedne krvodajalce te občine bodo razvedrili pevi stražske Svobode in Veseli planšarji iz Ljubljane. — K. M.

GLAS

Izdaja in tiska CP -Gorenjski tisk- Kranj, Koroška cesta 8. Naslov uredništva: Kranj, Cesta Staneta Zagarja 27 in uprave: Kranj, Koroška cesta 8. Tekoči račun pri NB v Kranju 515-1-135. Telefoni redakcije: 21-835, 22-152 uprava in tiskarna 21-190, 21-475, 21-897. Naročnina letno 2000, mesečno 170 dinarjev. Cena posameznih števil 40 din. Mali oglasi za naročnike 40, za nenaročnike 50 din beseda. Neplačanih oglasov ne objavljamo

Divji
prašiči na
Menini

Na Menini planini nad Tuhinjsko dolino v kamniški občini delajo po pašnikih veliko škodo divji prašiči. Sodiijo, da je tretjina travne ruše razrita. S tem je onemogočena košnja, pa tudi pašna površina je skržena. Nadloga prihaja prav do hlevov posestva Bibe. Ko bo zapadlo dovolj snega, se bodo prašiči preselili v dolino in na drugo stran tuhinjske ceste proti Šipku in Rakitovcu. Menda je na Menini okrog 30 reprov te divjadi, ki se ponoči skrivajo v gozdovih, ponoči pa rije po pašnikih. Člani lovske družine v Motniku so na velikem krožnem lovu — bilo jih je 25 — obkolili eno tropo na Velikem vrhu, vendar so jim pašiči ušli iz obroča še preden so ga lovci sklenili. Več sreče je imelo nedavno 6 lovcev, ki so podrli 100 kg težkega merjasca.